

Kurier Zachodni

K R A K Ó W
ul. Św. Anny 12
Biblioteka Jagiellońska

»ISKRA«

ROK XXVIII

Piątek 1 października 1937 r.

Nr. 270

Adres redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Oплата pocztowa
uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do druku i przesyłką pocztową **2.50** zł.

O ujawnienie wydatków zbrojeń.

Rezolucja Zgromadzenia Ligi Narodów

GENEWA, 30.9. Na początku dzisiejszego posiedzenia przewodniczący Aga Khan zapowiedział Zgromadzenie Ligi Narodów z treścią deklaracji rządu amerykańskiego w sprawie bombardowania miast otwartych w Chinach.

Deklaracja stwierdza, że bombardowanie miast otwartych jest bezprawiem, sprzecznym z najelementarniejszymi prawami humanitarnymi.

Następnie Zgromadzenie Ligi Narodów powzięło rezolucję, która stwierdza, że okoliczności chwili obecnej nie są korzystne do zwołania w ciągu roku zebrań komisji studiów dla spraw Unii europejskiej.

Przedłużając mandat tej komisji na rok dalszy, Zgromadzenie uchwaliło postawić tę kwestię na porządku dziennym następnej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów.

W dalszym ciągu posiedzenie Zgromadzenia przyjęło bez dyskusji sprawozdanie, dotyczące spraw mandatowych, wyrażające przekonanie, że kwestia państwa palestyńskiego zostanie sprawiedliwie rozstrzygnięta.

W sprawie propozycji trzeciej komisji, zajmującej się kwestią redukcji i ograniczenia zbrojeń, Zgromadzenie zatwierdziło rezolucję, zalecającą zawarcie układu międzynarodowego, na

mocy którego wszystkie państwa byłyby zobowiązane do ujawniania wydatków zbrojeniowych, oraz wskazującą na konieczność kontroli międzynarodowej dla produkcji i handlu bronią i materiałem wojennym.

Generalny sekretarz Ligi Narodów Avenol otrzymał polecenie przedłożenia tej rezolucji wszystkim państwom, które nie są członkami Ligi Narodów.

Zposiedzenia Rady Ministrów

WARSZAWA, 30.9. (tel. wł.) W dn. 29 września odbyło się w godzinach popołudniowych pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja-Skłodkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Na posiedzeniu tym Rada Ministrów zatwierdziła bilans i rachunek strat i zysków eksploatacyjnych z rachunkiem wydatków na poczet zysków eksploatacyjnego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” za rok gospodarczy 1936 tj. za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 roku.

Następnie Rada Ministrów zatwierdziła prowizoryczny plan finansowo-go-

spadarczy państwowego gospodarstwa leśnego „Lasy Państwowe” na nadchodzący rok obrachunkowy, rozpoczynający się z dniem 1 października 1937 r.

W roku bieżącym projekt planu użytkowania, będącego podstawą planu finansowo-gospodarczego zostanie wniesiony na najbliższą sesję zwyczajną izb ustawodawczych łącznie z projektem planu użytkowania na rok 1938-39.

Wreszcie zostanie uchwalone rozporządzenie Rady Ministrów o rozszerzeniu listy chorób zawodowych, objętych ubezpieczeniem od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Gorący przyjaciel-Słowak

odznaczony wstęgą orderu Odrodzenia Polski

BRATISLAWA, 30.9. Ks. infułat Andrzej Hlinka — wódz narodu słowackiego — otrzymał z rąk konsula polskiego w Bratisławie odznakę wielkiej wstęgi orderu Odrodzenia Polski.

Akt ten obchodziło uroczyste całe miasto Rozomberok, które było udekorowane flagami o barwach polskich i

słowackich. Wręczenie odznak odbyło się na uroczystym posiedzeniu Rady miejskiej, specjalnie w tym celu zwołanej do wielkiej sali muzeum miejskiego w Rozomberoku.

Podczas uroczystości zgromadziły się przed muzeum tysiączne tłumy ludu z bliższej i dalszej okolicy, które urządziły ks. Hlinkę entuzjastyczne owacje.

Hitler pojedzie

DO RZYMU

BERLIN, 30.9. Mussolini, opuszczając granicę Niemiec, wysłał depeszę do kanclerza Hitlera, wyrażając mu podziękowanie za przyjęcie.

Depesza ta kończy się słowami: — „...w oczekiwaniu chwili, gdy będę mógł Pana powitać we Włoszech...”

RZYM, 30.9. Przyjazd Mussoliniego z Niemiec do Rzymu miał charakter wielkiej manifestacji narodowej.

Już wzdłuż trasy kolejowej na terytorium włoskim zorganizowano manifestacje, witając „Duce” na wszystkich stacjach postoi specjalnego pociągu.

Japonia niezadowolona z Ligi Nar. i oburzona na Sowiety i Anglię

TOKIO, 30.9. Cała prasa komentuje nagły wyjazd ambasadora sowieckiego w Nankinie Bogomolowa. Dzienniki japońskie twierdzą, że podróż ambasadora pozostaje w związku z tajnymi rokowaniami pomiędzy Nankinem a

Moskwą w sprawie zawarcia układu sowiecko - chińskiego.

Japońska opinia publiczna liczy się z udzieleniem czynnej pomocy przez ZSSR Chinom. Rząd chiński licząc na pomoc Sowieta

ciaga się z nawijaniem rokowań z Japonią. Bezpośrednim wynikiem nagłego wyjazdu ambasadora Bogomolowa ma być wyzwalenie do Chin 100 samolotów sowieckich wraz z pilotami.

TOKIO, 30.9. Prasa japońska wyraża oburzenie z powodu rezolucji powziętej przez Ligę Narodów w sprawie bombardowania Nankinu i Kantonu. Dzienniki zdradzają rozczarowanie w związku ze stanowiskiem państw zachodnich. Ostrze oskarżeń prasy japońskiej zwraca się przeciwko Wielkiej Brytanii, która zdaniem tych dzienników, kieruje się egoistycznymi interesami na Dalekim Wschodzie i utrudnia rozwiązanie zatargu chińsko-japońskiego.

NA FRONCIE SZANGHAJSKIM

SZANGHAJ, 30.9. Ofensywa japońska na froncie szanghajskim rozwija się, jakkolwiek nieco osłabła na sile.

Dziś od wczesnego ranka toczyły się walki, które jednak nie były tak zacięte jak we środę. W Czapeli walki były najbardziej gwałtowne. Japończycy usiłowali za wszelką cenę przerwać linię frontu i odeprzeć Chińczyków. Celem działań japońskich było otoczenie oddziałów chińskich na odcinku Kiangwan. Japończycy dążą przede wszystkim do wyparcia Chińczyków z okolic dworca północnego. Również na odcinku Lotien — Kiangking ataki japońskie przybrały na sile. Oddziały chińskie na tym odcinku są bardzo liczne. Również kwatery główna wojsk chińskich znajduje się w pobliżu tej linii.

TIENTSIN, 30.9. Japoński sztab główny komunikuje, że oddziały japońskie zajęły Tung-Pao-Ting, odległe o 35 km na południe od Tang-Czou na froncie Tient-Tsin Pu-Kou.

Na psim cmentarzu pochowano zwłoki

gen. Kutiepowa — Rewelacje czekisty

PARYŻ, 30.9. Niemiecka agencja „Welt-Dienst” ogłosiła na podstawie autorytatywnego materiału o niesamowitym zniknięciu wszelkich śladów po zaginionym gen. Kutiepowie.

Agencja ta wysuwa twierdzenie, że zwłoki gen. Kutiepowa zostały pogrzebane na psim cmentarzu w Paryżu i dlatego ich nie znaleziono.

Policja francuska otrzymała poufny list od Andrzeja Fiknera, byłego sekretarza ambasady sowieckiej w Berlinie, w którym ten donosił na tajemniczo zniknięcia Kutiepowa.

Fikner donosił policji francuskiej, że zna dokładnie wszystkie szczegóły porwania i śmierci gen. Kutiepowa i może je ujawnić wówczas gdy policja francuska zapewni mu ochronę przed agentami Moskwy.

Szczegóły te zna stąd, ponieważ był kierownikiem oddziału GPU, który zorganizował porwanie.

ZA DUŻĄ DAWKĄ NARKOTYKU

Fikner twierdzi, że agenci nie zamierzali Kutiepowa zamordować. W samochodzie porwanego oszołomiono narkotykiem. Dawka okazała się zbyt wielką i gdy Kutiepowa przewieziono do gmachu ambasady sowieckiej okazało się, że już nie żyje.

Wobec ogromnego wzburzenia, jakie wówczas panowało w Paryżu w związku z tą aferą, postanowiono pozbyć się zwłok jak najprędzej.

MAKABRYCZNY POMYSŁ

Jeden z agentów wpadł na makabryczny pomysł pogrzebania Kutiepowa na psim cmentarzu w Paryżu. Potworny ten plan został urzeczywistniony.

Zwłoki gen. Kutiepowa poćwiartowano w ambasadzie sowieckiej i włożono do kilku psich trumienek, które przeniesiono na psi cmentarz w Asnieres. Trumienki zakopano w ziemi.

„KOCHANEMU TOTO”

Na drugi dzień urządzono pogrzeb głowy Kutiepowa, umieszczonej w większej, niż poprzednio trumnie.

Jedną z agentek GPU odegrała rolę pogrzeżoną po stracie pani pieszczki, drugą rolę córki, pocieszycielki matki. Pani w żałobie złożyła nawet na nagrobku wieniec z napisem „Kochanemu Toto”. Pogrzebem kierował jeden z agentów GPU.

MILCZENIE CZEKISTY

Niestety, czekista już więcej nie pisał. Praw-

dopodobnie został wykryty i zgładzony przez GPU. Policja nie mogła skorzystać z informacji, gdyż trzeba by było rozkopać kilkadziesiąt psich grobów.

Jak donoszą z Nowego Jorku, również tamtejsze dzienniki publikują wśród depesz o porwaniu gen. Millera podobne rewelacje o pogrzebaniu zwłok gen. Kutiepowa na psim cmentarzu.

Policja francuska rewelacji tych nie zlekceważyła. Aby uniemożliwić ewentualne usunięcie w ten perfidny sposób zwłok gen. Millera (powszechnie panuje przekonanie, że gen. Miller już nie żyje), cmentarz w Asnieres znajduje się pod stałą dyskretną obserwacją agentów policji.

Jednocześnie policja bada wszystkie, nawet blade doniesienia, o zaobserwowaniu w tym czy innym punkcie Paryża skrzyń, które starano się wywieźć w tajemnicy, lub ukryć.

Zbadano więc wiadomość o rzekomym zakopaniu podłóżnej skrzyni w ogrodzie lokalu Zw. Gallipolijczyków, wiadomość o ukryciu tajemniczej skrzyni w jednym ze składów mebli, czy o wywiezieniu podobnej do trumny skrzyni z wili gen. Skoblina. Ślady te okazały się jednak fałszywe.

PŁONĄCY SZANGHAJ

Zwycięzeni nie poddają się łatwo

Nad Szanghajem unoszą się luny pożaru. Wojna — niewypowiedziana — trwa w swej okropnej grozie, rozszerza swój zasięg, ogarniając coraz to nowe obszary. Krwawy jej płomień sięga Kantonu, stolicy Chin południowych.

W tych dniach przybył do Szanghaju ostatni statek z Europejczykami. Wielu podróżnych, uprzedzonych przed wyruszeniem statku o niebezpieczeństwie lądowania w porcie szanghajskim, wolało zostać w Nagasaki. Niebezpieczeństwo jest istotnie groźne. Port szanghajski znajduje się w strefie ostrzału. Pociągi padają na pasażerskie molo. Ładować trzeba pod kulami.

W OBŁOKACH DYMU

Od ujścia Wang-pu, rzeki, nad którą leży Szanghaj, przedstawiła się obraz pełen grozy. Całe miasto w gestych, czarnych dymach, spowite jakby woalem żalobu. Obraz tym bardziej przejmujący przez swój kontrast ze słonecznym krajobrazem chińskiego wybrzeża, nad którym, gdyby nie głucho przewalający się odgłos dalekiej kanonady, zacywać można błogi spokój.

Czarne chmury, unoszące się nad Szanghajem, który płonie w kilku punktach, pochodzą

z zapalonych od wybuchu bomby japońskiej olbrzymich zbiorników naftowych,

należących do Standart Oil Company.

Na linii horyzontu, na tle czarnej chmury, rysuje się dumna sylwetka amerykańskiego krążownika, czuwającego nad bezpieczeństwem dalszych zbiorników naftowych.

WŚRÓD HUKU BOMB

Do portu wjeżdża statek, ostatni statek pasażerski. Podróżnych już u wejścia do rzeki Wang-pu witają salwy armatnie. To

baterie nadbrzeżnych portów chińskich ostrzeliwują japońskie samoloty.

Pociągi ze świstem przelatują nad pokładem. Podróżni chowają się do kabiny. Ożywione zazwyczaj brzegi Wang-pu są jakby wymarłe. Światło słońca pada na puste, tu i ówdzie lawica piaskowa szerszą się po brzegu, nad którym zawisła złowroźna cisza, dysząca zniszczeniem.

Nagle — powietrze rzedziła huk bomb. Na jasnym tle nieba ledwie, ledwie dostrzec można kilka srebrzących się punkcików. To zwinne samoloty chińskie bombardują stojące w porcie szanghajskim wojenne okręty japoń-

skie. Kapitan statku pasażerskiego ostrzuje od kierownictwa portu rozkaz radiotelegraficzny zatrzymania się na rzece.

Po przeszło godzinnym oczekaniu statek pasażerski wpływa do portu. Na wybrzeżu widać japońskich żołnierzy w stalowych hełmach. Pod murem

stoi szereg półnagich postaci.

Statek podjeżdża bliżej. Z pokładu można już dokładnie rozróżnić ludzi i przedmioty. Widać każdy ruch żołnierzy — ustawiają się w szeregu, tam tam na prawym skrzydle — nieco z przodu z szablą srebrazącą się w słońcu — to pewnie oficer. Pasażerowie na pokładzie zaczynają rozumieć — jedna z pań mdleje. Tak,

to przygotowania do egzekucji.

A tamci pod ścianą stoją skamieniało, obojętni na wszystko. Błysk szabli — salwa i za chwilę

kilka śmiertelnie skrwawionych ciał leci rzuconych ramionami żołnierzy do wody.

Rozwiera się fala i pochłonięła nowe ofiary twardej, nieubłaganej wojny, która szaleje nie tylko na linii frontu, ale trwa, bezwzględna, zacięta na tyłach wojsk japońskich. Tamci,

rozstrzelani, to Chińczycy — cywile, których poza frontem, na ty-

łach oddziałów japońskich schwytano z bronią w ręku.

Egzekucje takie odbywają się codziennie. Chiny z bohaterским uporem bronią swej niepodległości.

ZWYCIĘZENI NIE PODDAJĄ SIĘ ŁATWO

Już pierwsze widoki w mieście, objętym pożogą wojenną, świadczą, że rozgorzała tu i wokół na całej tej ziemi wojna na śmierć i życie. Na skrzyżowaniach ulic barykady, obsadzone przez silne posterunki wojskowe. Dalej — za strefą portową, ulica ma nieco spokojniejszy wygląd. Większość sklepów jest jednak zamknięta. Zamknięte są również hotele. W Palace Hotel leżą podobno

zabici, dotychczas mimo, że od rozpoczęcia walk o Szanghaj upłynęło już kilka tygodni, jeszcze niepo- grzebani.

Nie ma czasu troszczyć się o zmarłych. Lada chwila może tu na nowo rozgorzeć śmiertelny bój. Chińczycy wycofali się wprawdzie ze swych pozycji, ale policja japońska wylatuje codziennie „bandytów“, którzy usiłują podpalić magazyny wojskowe, organizują napady na posterunki japońskie, zagrażają spokojowi, strzeżonemu przez twardą pięść japońską.

Zwycięzeni nie poddają się łatwo.

Hold Ojca Sw.

znieważonej Królowej Korony Polskiej

CITTA DEL VATICANO, 30.9. „Observatore Romano“ ogłasza encyklikę papieską, poświęconą Różańcowi Matki Boskiej.

Papież wzywa świat katolicki, aby zwłaszcza w październiku nakłanianio wiernych do odmawiania różańca i wnoszenia modłów do Najświętszej Marii Panny.

Encyklika głosi, że obecne czasy obfitują w wielkie niebezpieczeństwa. Świat przechodzi przez kryzys moralny i duchowy.

Z jednej strony komunizm neguje prawo własności prywatnej, a z drugiej kult państwa i chęć odbudowy ładu i autorytetu władzy przeciw zakusom komunizmu powodują wiele błędów, ujawniających się w zapomnianiu e-

wangelii, oraz powstawaniu pogańskich zwyczajów.

Fala ateizmu rozlewa się po świecie i zagraża cywilizacji.

Należy jednak mieć nadzieję, że zwyciężeni zostaną komuniści.

W końcu encykliki zawiera następujące słowa:

Ostatnio publicznie znieważono ciężko Najświętszą Marię Pannę.

Nie możemy nie skorzystać z tej okazji, aby nie zbliżyć wraz z episkopatem i ludem tego kraju, który czci Marię, jako „Królową Korony Polskiej“ wraz z holdem naszej cześci — zadośćuczynienia tej Najświętszej Królowej.

Anglia uzna gen. Franco jeżeli Włosi wycofają ochotników z Hiszpanii

LONDYN, 30.9 Dzienniki londyńskie twierdzą, iż rząd brytyjski postanowił przyznać generałowi Franco prawa strony wojującej, o ile

Włochy zgodzą się na całkowite wycofanie swoich oddziałów z Hiszpanii.

W razie zgody Włoch na propozycję fran-

cusko — angielską, jak przewiduje dzienniki, nastąpiło spotkanie trzech ministrów spraw zagranicznych: Edena, Delbosa i Ciano, które dałoby możliwość przedyskutowania wszystkich kwestyj, wynikających z sytuacji w Hiszpanii.

WALENCJA, 30.9. Z komunikatu ministerstwa obrony narodowej wynika, że na froncie aragońskim, na odcinku Zuera, wojska rządowe odzyskały szereg pozycji, które musiały opuścić dnia poprzedniego. Lotnictwo powstańcze bombardowało okolice Lerida i Sorins na oraz Ganilo i Sasanilas.

Na froncie północnym powstańcy skierowali swe ataki na odcinek Onis, gdzie po długich i ostrych walkach oddziały rządowe musiały się cofnąć.

Po lustracji

W ZW. NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

WARSZAWA, 30.9. (tel. wł.) W wyniku rewizji władz administracyjnych w Związku Nauczycielstwa Polskiego, działalność zarządu Związku została wczoraj przez Komisariat Rządu zawieszona, a funkcje zarządu powierzono kuratorowi Związku, którym został p. Paweł Musiał, górnoślązak, obecnie nauczyciel w Myslenicach.

Dziś rano p. Musiał zjawił się w biurze zarządu ZNP, gdzie wprowadzony został w urządowanie.

O realizację

PARAGRAFU ARYJSKIEGO W ADWOKATURZE

WARSZAWA, 30.9. (tel. wł.) Do zarządu głównego Związku Adwokatów Polskich wpłynęły wnioski oddziałów prowincjonalnych o realizację „paragrafu arijskiego“, uchwalonego w czasie ostatniego zjazdu tej organizacji.

Miedzy innymi członkom Związku ma być zakazane prowadzenie wspólnych kancelarii z adwokatami żydowskimi i zatrudniania aplikantów, bądź też pracowników żydów.

Cmentarzysko

NA PL. NAPOLEONA W WARSZAWIE

WARSZAWA, 30.9. (tel. wł.) Robotnicy zarządu miejskiego, pracujący przy robotach kanalizacyjnych na pl. Napoleona w Warszawie, obok domu nr. 4, natrafili na wielkie cmentarzysko.

Dziś, w godzinach rannych jeden z robotników, Jan Miazga, wykopał przeszło 30 czaszek oraz masę piszczeł. Czaszki pochodzą prawdopodobnie z przed 200 lat. Większość jest już spróchniała.

Na miejscu, gdzie obecnie odbywają się roboty kanalizacyjne, przed kilkuset laty był cmentarz.

L. WOLFE

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

53)

— Bo wiem napewno! — zawołał niecierpliwie. — Ta depesza została nadana w Kapsztadzie 2 maja 1931 roku. Drugiego maja są moje urodziny. Oprócz moich rodziców, brata i siostry nikt z pewnością nie pamięta tej daty. A przecież oni nie posyłałoby mi powinien zwołać do Tyrnneel Hall, wiedząc doskonale, że jestem za granicą. Nikt inny nie mógł depeszować, tylko ojciec. — Wyczytał z twarzy panny Woydyńskiej, że tłumaczenie nie wypadło przekonująco. — Oprócz tego nikt mnie nie nazywał „Danek“ — jedynie ojciec.

— Nawet i ta pani, z którą pan się miał ożenić? — zapytała lekko z bezwiedną zardzewiałością.

Spochmurniał.

— Powiedziałem — nikt — Spojrzała na nią z wyrzutem. — Poco pani mi dokucza, panno Henryko?

Ujęła jego rękę, leżącą na stole i us-

cisnęła łagodnie.

— Napewno nie chce panu sprawić przykrości, panie kapitanie. Ale jakież mogę panu pomóc, jeśli się nie pozbędę wszystkich, nawet najmniejszych wątpliwości.

— Przepraszam. Oczywiście, ma pani rację. — Cofnęła rękę. — Wyjechałem natychmiast. Ale z Genui do Kapsztadu daleka droga. Szukaliśmy dwa tygodnie, ja i mój sternik Hałas, nie znaleźliśmy żadnego śladu. To było ciężkie rozozarowanie. — Przymknął oczy. — Ale 2 maja tegoż roku znów dostałem depeszę od ojca. Ta została nadana 2 maja w Warszawie. Z Tyrnneel Hall przesłali mi ją do Paryża. Następnego dnia po otrzymaniu depeszy wyjechałem do Warszawy na poszukiwania.

— Czy pan już poczynił jakie kroki w tym kierunku?

— Nie. — Wstał. — Ale pani mi po-

może?

— Tak, panie kapitanie.

— Już późno, muszę iść. Dobranoc, panno Henryko.

— Dobranoc, mister Barker. Jak tylko znajdę odpowiednie mieszkanie, zaraz pana zawiadomię.

Uklonił się i odszedł.

* * *

Po powrocie do domu kapitan Barker powiesił w szafie letni płaszcz, który przyniósł na ręce i posłyszał przy tym brzęk. Sięgnął do kieszeni i wyjął cztery złote razem z nawpół złożoną kartką. Rozwinął ją i przeczytał: „Podoba mi się pan. Nadia“. Charakter pisma był niestalony, dziecinny.

Przeczytał jeszcze raz naiwne miłosne oświadczenie i uśmiechnął się. Nie ulegało wątpliwości, że te kartkę i resztę z pięciu złotych włożyła mu do płaszcza kwiaciarka z Oazy. Przypomniał sobie jej cudzoziemski akcent, który w zestawieniu z imieniem nasuwał przypuszczenie, że jest Rosjanką. Była tak piękna, że bez trudu wywołał w pamięci jej obraz: śliczna figura, której nie zdołała zepsuć źle uszyta sukienka, matowobiała cera w aureoli ciemnych włosów nieskazitelny owal twarzy i ogromne oczy zalekniome gazeli, patrzące

na niego z uprzejmym pytaniem. Jednak co jej podyktowało to nieoczekiwane wyznanie — naiwność, czy wyrachowanie? Jeszcze raz uśmiechnął się i włożył kartkę z powrotem do kieszeni palta.

Raptem nie wiadomo skąd wypłynęła myśl, że przecież jest bez pieniędzy i, co gorsze, bez uchwytnej nadziei wydobycia ich. A już zaangażował sekretarkę, upoważnił ją do wynajęcia mieszkania. Był podobny w tej chwili do chorego, który dopiero co wrócił do przytomności po długich dniach wyczerpującej gorączki i jeszcze nie jest w stanie uchwycić granicy między rzeczywistością a majaczeniem: „pokój hotelowy... ale czy to on w nim siedzi; depesze prawdopodobnie oznaczają co innego, w każdym razie nie to co sobie uroił; pokojówka, jak każda pokojówka w hotelu — nigdy nie studiowała filozofii; ojciec wcale nie znikł, lecz po prostu poległ we Flandrii podczas wojny światowej; Barbara Gwynn nie mogła mu proponować żadnego oczeku, bo nie widział jej z górą dziesięć lat, a ten niepokojący doktor Turner jest wytworem bujnej fantazji panny Woydyńskiej.

Pierwszy raz w życiu bezmiernie zwątpienie przygnębiło Daniela Barkera.

(D. c. n.)

DIABEŁ UBRAŁ SIĘ W ORNAT... ZAKAPTURZONA DZIAŁALNOŚĆ KOMUNY

Taktyka komuny na terenie naszego państwa od dawna jest jedna i ta sama. Polega ona na próbach przenikania do środowisk politycznych i społecznych niekomunistycznych, by tam działać pod obcą firmą, agitować pod cudzą przyłbicą i wyzyskiwać każdą nadarzącą się okazję szerzenia fermentu, oporu, wia-
dzy, szerzenia nastrojów, wsaczających jad pesymizmu i niewiary w masę ludową. Prowo-
dzący komuny od dawna zdają sobie spr-
awę, że

walka pod własną firmą jest beznadziej-
na i nie rokuje żadnych szans.

I dlatego obrali wygodniejszą taktykę masko-
wania się, pozornego przystosowania się do
innych doktryn, wiążących ludzi rozmaitych
partij czy zresze-
ści, by bezpiecznie „pracowa-
wać”, agitować, jątrzyć, rozsądzać — no i
piec swoją pieczę przy cudzym ogniu...

Wiemy, że ta robota w normalnych czasach
niebyst się udaje. Nasze zresze-
ści, społeczne, gospodarcze, czy oświatowe po-
znają się na tej taktyce komuny i bacz-
nie „infiltracja” zamaskowanych agitatorów ko-
munistycznych we własne szeregi nie miała
miejsca. Dzieje się to — jak już podkreślił-
śmy powyżej — w normalnych chwilach. Ina-
czej zgoła, gdy wybuchają konflikty, gdy do-
chodzi do starć, do strajków czy innych form
walki społecznej. Wtedy w atmosferze rozgo-
rączenia i zdradzieństwa mają ujawnia-
jące komuny podnieśli gruntu do destruk-
cyjnej działalności; wtedy łatwiej im wysunąć
się na czoło, obejmować komendę nad wypra-
wionymi w ruch masami

i wyprowadzać krwawe starcia lub
skłaniać do oporu wobec zarządzeń władz.
Mielśmy już sporo takich przykładów w ciągu
ostatnich lat i niewątpliwie podczas ostatnie-
go strajku rolnego w Małopolsce krzwały się
również bandy agitatorów komunistycznych,
by wyzyskać sytuację dla swych celów.

Obecnie zostaje zdemaskowana inna próba
„infiltracji” komunistycznej. Próba ta obej-
muje tym razem polskie organizacje kato-
lickie...

Chodzi o pozyskanie mas pracowniczych,
grupujących się w katolickich organiza-
cjach...

Nie jest to paradoksalne z pozoru usiłowanie
wymysłem, powstałym tylko na terenie Pol-
ski. Już od pewnego czasu starania takie ze
strony komuny w kierunku dotarcia do sfer
katolickich występują np. we Francji, gdzie
szermuje się argumentem, że „faszyzm” w in-
terpretacji niemieckiej wiedzie przecież do
walki z Kościołem, do neo-poganizmu, a więc
naturalne oparcie dla wierzących katolików
majądziej się na skrajnie przeciwnym „faszyz-
mowi” biegunie...

Podobną „akcję” podejmuje widocznie i u
nas komuna, jak o tym świadczy wydany wła-
śnie „List Komunistycznej Partii Polski do
ludzi pracy, wierzących katolików”.

„My komuniści — czytamy w tym apelu
— byliśmy zawsze(!), jesteśmy(!) i pozo-
staniemy przeciwni gwałceniu wierzeń reli-
gijnych lub szyskanowaniu wierzących... Je-

steśmy za wolnością wszystkich wyznań i
obrzędów religijnych i przeciw wszelkiemu
przymusowi religijnemu”.

A po tych pięknych i wzruszających zapew-
nieniach następuje konkluzja:
„My komuniści wyciągamy dłoń do wszy-
stkich katolickich organizacji, grupujących
ludzi pracy, do chrześcijańsko - demokra-
tycznych związków zawodowych, organiza-
cji rzemieślniczych, organizacji młodzieży
i innych”.

Czyż trzeba podkreślać perfidię i zakłama-
nie tego obłudnego pomysłu? ZSRR nie mie-

Prace komisji hutniczej NIE BĘDĄ PRZERWANE

W związku z wiadomościami, jakie się uka-
zały w prasie o przerwaniu prac komisji hut-
niczej, pracującej pod przewodnictwem b. min.
Józefa Koźuchowskiego, agencja „Iskra” do-
wiaduje się, że prace tej komisji nie zostały
przerwane i że najbliższe posiedzenie komisji
odbędzie się dnia 2 października rb.

Na posiedzeniu tym odbędzie się dyskusja
nad referatem b. min. Czesława Klarnera, na-
stępnie zaś posiedzenie komisji hutniczej po-
święcone zostanie dyskusji nad referatem dyr.
Mariana Drozdowskiego, po czym komisja
przystąpić ma do opracowania swoich osta-
tecznych wniosków.

ści się na wyspie Fidżi czy innym odległym
od nas lądzie, a bardzo blisko nas... I wiemy
dobrze, jak „zawsze” byli i są komuniści zwo-
lennikami „wolności wyznań” i przeciwnika-
mi „szyskanowania wierzących”.

Setki pomordowanych księży, tysiące
kościół, zamienionych w lokale kino-
we czy kluby komunistyczne — są do-
wodem „wolności wyznań” tam, gdzie
rządzi doktryna komunistyczna...

I dlatego nie trzeba się dłużej rozwodzić
nad propozycją komuny pod adresem „wierzą-
cych katolików”. Propozycja ta w mózgu każ-
dego rozumnego człowieka wywoła przypo-
mnienie tego diabła, co ubrał się w ornat i
ogonek na mszę dzwoni.

Chodzi jednak o coś zgoła innego. Gdyby u
nas komuna działała z otwartą przyłbicą, bez-
pośrednio — można by śmiechem tylko po-
kwitować jej zamysły w kierunku „wierzących
katolików”. Ale — jak wiemy —

komuna działa w zakapturzeniu, zama-
skowaniu, umie dla niepoznaki swe ja-
czekki zabarwić na najrozmaitsze kolory.
Z pewnością też wśród organizacji katolickich,
zwłaszcza w dołach społecznych, wśród sfer
proletariackich, potrafiłaby swych agitatorów
poukrywać jako najgorliwszych katolików, a
dopiero we właściwej porze, często po nie-
wczasie, wyszło by komunistyczne sztydo z
worka...

I przed tym trzeba ostrzec. Przed tym mieć
się wszędzie na baczności.

B. S.

Uchwała Zw. Dziennikarzy W SPRAWIE TERORU

Wydział wykonawczy Związku Dziennikarzy
R. P. na posiedzeniu odbytym dnia 29 ub. m.
jednomyslnie potępił akty teroru w stosun-
kach prasowych. Wydział wykonawczy Z. D.
R. P. który w ostatnich czasach wspólnie z
Polskim Związkiem Wydawców Dzienników i
Czasopism podjął inicjatywę przestrzegania
zasad etyki pomiędzy pismami, stwierdza z
zadowoleniem, że w konkretnym wypadku ca-
ła prasa bez różnicy kierunków politycznych
jednomyslnie potępiła metody gwałtu fizycz-
nego.

Czy p. Dubois ODDAŁ SIĘ OD PPS

W dniu 26 ub. m. odbył się zlot młodzieży
socjalistycznej z całej Polski. Ciekawe to jest
i charakterystyczne, że w uroczystościach pro-
gramowych nie wziął udziału jeden z wybit-
nych przywódców młodzieży socjalistycznej
b. poseł na Sejm i więzień brzeski Stanisław
Dubois.

Świadczyło by to, że grupa Barlicki — Du-
bois coraz bardziej się oddala od linii po-
litycznej, jaką reprezentuje CKW PPS.

Antyjapońskie manifestacje W MOSKWIE

W związku z bombardowaniem Nan-
kimu i Kantonu przez samoloty japoń-
skie, w Moskwie odbywają się liczne
wiece antyjapońskie w fabrykach, uczel-
niach, itd.

Na wiecach uchwalono rezolucje, pro-
testujące przeciwko „mordowaniu bez-
bronnej ludności” itd.

Po wizycie berlińskiej Głosy prasy francuskiej

Prasa francuska poświęca wiele miejsca
czterodniowej wizycie Mussoliniego w Niem-
czech, omawiając zwłaszcza wygłoszone przez
obu dyktatorów przemówienia.

„Temps” twierdzi, iż bilans czterodniowego
pobytu Mussoliniego w Niemczech trudny jest
do określenia w formie konkretnej i jasnej.
Zarówno w mowach jak i w toastach wygło-
szonych, obaj mówcy dali wyraz poglądom
zgodnym, ambicjom wspólnym, zapewnieniom
brzmiającym groźnie. Lecz zarazem przysięgali
na pokój, nie uniknawszy sprzeczności w
swych wywodach.

Na ogół opinia francuska stwierdza tylko
to, że

po podróży Mussoliniego sytuacja pozo-
staje bez zmiany i że horyzont europej-
ski wciąż się nie wyjaśnił.

Wyjaśniły się tylko i utwierdziły pewne rze-
czy, co do których nikt nie powinien być ży-
wie złudzeń, a mianowicie: że bezwzględna i
zapewniona trwała solidarność łączy Włochy
i Niemcy, że pozwolą one sobie na wiele ry-
zykownych posunięć jeśli nie natrąfią na zde-
cydowane przeszkody i wreszcie — jeśli Mus-
soliniego i Hitlera łączy niewątpliwa wspól-

nota ideologiczna i uczuciowa, dzieli ich rów-
nież niewątpliwa rozbieżność interesów mate-
rialnych jak również dzielą ich bardzo poważ-
ne różnice psychologiczne przy skrajnej roz-
bieżności temperamentów.

Takie są ogólne wrażenia francuskich kół
politycznych, które znalazły oddźwięk w ko-
mentarzach prasowych, w których przebiega
mota dość nowa i ciekawa:

„Ton mocny i energiczny w prostowaniu
„których twierdzeń oraz wyraźne od-
parcie aluzji, obliczonych na oniśmienie
lencji Francji.”

Takie m. in. zajmuje stanowisko organ fran-
cuskiej demokracji chrześcijańskiej „Le
„L'Aube”, kwestionujący w szczególności za-
pewnienia, jakoby Włochy i Niemcy były na-
prawdę wrogo nieposobione względem bolsze-
wików, gdy Rapallo pozostaje w mocy,
a jeszcze tak niedawno marszałek Balbo
pił zdrowie Stalina w Moskwie.

W odpowiedzi na twierdzenie Mussoliniego,
że Europa jutrzejsza będzie Europą faszy-
stowską, „L'Aube” pisze, że

„ani Włochy ani Niemcy nie będą jutro
faszystowskimi”.

Bawiący w Berlinie Sauerwein tak ocenia
sytuację:

„Włochy i Niemcy grożą nie tylko bolsze-
wizmowi: w istocie rzeczy faszyzm zwalcza
wszystkie ustroje demokratyczne i doktryny
liberalne zarówno we Francji jak w Anglii,
Stanach Zjednoczonych, jak i w krajach skan-
dynawskich itd. Dlatego krucjata faszyzmu
nie jest tylko demonstracją słowną: głosi ją
wódz, który potrafił dokonać czynów śmia-
łych i zwycięskich, który

ma odwagę przyznać się a nawet chwa-
lić się z powodu swej interwencji
w Hiszpanii.

Tłwi w tym smutne preludium co do odpo-
wiedzi, jakiej udzielił Mussolini na żądanie
Francji i Anglii wycofania ochotników wło-
skich z hiszpańskiego placu boju. Gdyby po
drugiej stronie barykady rozbrzmiewały takie
głosy, do jakich ucieka się Mussolini, groza
wojny domowej rozplamiłaby cały konty-
nent europejski”.

Sauerwein pisze zresztą, że Mussolini nie
uzyskał masowej pomocy Hitlera w Hiszpa-
nii jak i Hitler nie uzyskał od Mussoliniego
wolnych rąk w Europie środkowej.

W zaraniu odrodzenia Italii W 15-tą rocznicę dziejowej rewolucji włoskiej

Cały świat z podziwem dziś patrzy na
Wielką Italię, która stanęła u szczytu swej
potęgi. Zwycięska wojna i zdobycie Abisynii
otworzyło temu państwu nowe horyzonty dzie-
jowe stawiając je

w rzędzie największych mocarstw
kolonialnych świata.

Wielki dyktator włoski z dumą dziś patrzy na
rezultaty 15-letnich rządów faszystowskich.
Jest bardzo charakterystyczne, że wojnę tę
rozpoczęła Italia w okresie, kiedy stęplała już
konsolidacja społeczeństwa, w chwili kiedy ży-
cie państwowe uległo korzystnej reorganizacji,
kiedy zostały uporządkowane finanse pań-
stwa, słowem w chwili, kiedy Włochy roz-
poczęły

okres najwyższego rozwoju państwowego.
Historia z uznamiem zapisze, że Italia nie
załamala się i nie upadła pod straszliwym
ciężarem tej wojny, ale dokonała zwycięzkiego
wysiłku, który zadziwił świat cały.

Zawdzięczać to należy tylko obecnemu u-
strojowi faszystowskiemu, który przed 15 la-
ty drogą rewolucji doszedłszy do władzy, wy-
ciągnął kraj z ówczesnego zamętu politycznego
i anarchii, podniósł go do rzędu najwię-
kszych mocarstw Europy i uczynił go odpor-

nym na wszelkie przeszkody, jakie świat rzucił
Włochom pod nogi na ciernistej drodze do
Abisynii.

Warto przypomnieć, że gdy w październiku
1922 r. świat zaobserwował początek rewolu-
cji włoskiej,

nikt prawie nie miał jeszcze pojęcia
o faszyzmie,

o tej sile uzdrawiającej i zdobywczej, która
wyniszczone wojną i powojennym komuniz-
mem państwo przemieniła w ciągu zaledwie
15 lat na wielkoświatowe „Imperium Roma-
num”.

Z wielką uroczystością obchodzić będzie w
tym roku Italia 15-tą rocznicę rozpoczęcia
rewolucji faszystowskiej, kierowanej przez
dzisiejszego dyktatora włoskiego, Mussoliniego,
który swój historyczny „marsz na Rzym”
rozpoczął od zajęcia południowego Tyrolu.
Warto przypomnieć te pamiętne wypadki we
wrześniu i październiku 1922 roku.

Przed tym terminem
pięć razy próbowali zwolennicy Mussoli-
niego nakłonić swego wodza do rozpo-
częcia tej walki.

Sily faszystów były jednak za słabe, aby prze-
prowadzić wielką akcję polityczną i z tego

Mussolini zdawał sobie dobrze sprawę. Ale już
dnia 20 września 1922 r. odważył się Musso-
lini wypowiedzieć w Udine swoje pamiętne
słowa:

„Zwracamy oczy nasze na Rzym! Nasz
program jest prosty — chcemy rządzić
Italią!”

Po tych słowach nastąpiło wielkie wzburze-
nie w całym kraju. Wódz dokonał tymczasem
planowej mobilizacji wojsk faszystowskich
Część tych wojsk niespodziewanie udała się z
górných Włoch nie w kierunku Rzymu, jak
oczekiwano, lecz na północ. Trydent, Bozen,
Meran, w ogóle cały Tyrol aż do Brenneru do-
stał się nagle w ręce faszystów. Dnia 1 paź-
dziernika obsadzili faszyści Bozen, a po dwóch
tygodniach w całym południowym Tyrolu za-
panował ustrój faszystowski.

Tyrol, jako do niedawna prowincja au-
striacka, rządził jeszcze zniechęceniem przez
ludność Niemcy, których dopiero faszyści u-
sunęli z urzędów i instytucji państwowych. Z
chwilą zajęcia cały południowy Tyrol otrzymał
charakter włoskiej prowincji. Przez całą Ita-
lię poszła fala radości, jak gdyby teraz dopie-
ro zdobyty został dla Italii południowy Tyrol.
Mussolini więc po mistrzowsku zagrał

na uczuciach patriotycznych narodu
włoskiego.

Szybko i sprawnie Guenta i Stefani, zdo-
bywcy Tyrolu, zaprowadzili w imieniu Musso-
liniego na całym obszarze tej prowincji fa-
szystowski ustrój. Administracja państwowa,
policja i pułki królewskie poddały się kierow-
nictwu faszystów.

Przez zajęcie południowego Tyrolu uzyskali
faszyści punkt wyjścia i mogli już swobodnie
rozpocząć dalsze działania. Tak się też stało
i cztery tygodnie później oddziały fa-
szystowskie bez przelewu krwi prawie
opanowały Rzym.

Po krótkich pertraktacjach król włoski oddał
pełnię władzy do rąk Mussoliniego. Taki był
początek i koniec rewolucji włoskiej.

Rewolucja ta, dokonana przez faszyzm wło-
ski z Mussolinim na czele, z perspektywy 15
lat uwydatniła się specjalnie jako niezwykle
zdarzenie historyczne. Musiała użyć przemo-
cy, gdyż tylko przez jej zastosowanie mogła
przemoc wszelkie przeszkody. Niemniej jed-
nak rewolucja faszystowska stała się wyra-
zem zwycięstwa kultury i ducha nad niezor-
ganizowaną masą i podniosła kraj na wyżyny.
L. L.

CHCĘ BYĆ PIĘKNĄ

Pielęgnacja w jesieni suchej cery

Bardzo przykrym defektem urody kobiecej, zwłaszcza w okresie jesiennym, jest nadmierne suchość skóry.

Cera sucha jest przeważnie bardzo cienka i delikatna, wrażliwa na zmiany temperatury, wódę i mydło.

Przyczyną nadmiernej suchości skóry jest osłabiona czynność gruczołów łojowych, wydzielających naturalny tłuszcz, który pokrywając skórę, czyni ją gładką, elastyczną i odporną na wpływy zewnętrzne.

Nieracjonalna lub nieumiejętna pielęgnacja cery suchej prowadzi do bardzo przykrych następstw, jak nadmierne łuszczenie się, pęknięcie, podrażnienia, w wielu wypadkach nawet stan zapalny skóry i w bardzo szybkim tempie tworzenie się zmarszczek.

Pielęgnacja cery suchej polegać powinna na: 1) oczyszczaniu, 2) intensywnym odżywianiu, 3) hartowaniu, 4) umiejętnym higienicznym upiększaniu.

Uwzględniając te cztery ważne czynniki, skórę suchą doprowadzić można do pewnego czasu do zupełnej normy.

Do oczyszczenia cery suchej należy używać wody letniej zupełnie miękkiej. Wodę twardą przegotować i zmieszać z mlekiem w ilości pół na pół. Mydło najodpowiedniejsze będzie przeżuczone. Przed myciem w celu zabezpieczenia skóry przed osuszającym działaniem wody (stosuje się na parę minut krem odżywczy tłusty, lub z braku dobrego kremu można użyć zwykłej, słodkiej śmietanki, ubitej pół na pół z olejem migdałowym z tym, że mieszanina taka winna być zupełnie świeża). Po każdym umyciu i dokładnym osuszeniu należy jeszcze raz zastosować krem odżywczy. Przy cerze wrażliwej należy zamiast wody używać naparu z rumianku.

Najodpowiedniejsze pudry — to roślinne, łagodnie działające na skórę, a jako środki upiększające różę higieniczne w galaretkę, równocześnie ochraniające, co przy

Z KALENDARZA

Październik na polskiej niwie

Miesiąc październik jest zwykle okresem właściwej jesieni. Ten słoneczno-błękitny i ukojny okres jesieni, kiedy to

„złote słońce świeci z niebies” — trwa u nas najpóźniej do końca października, po czym wnet przychodzi jesień w innej swej postaci, rozpaczliwie zapłakanej i arcyśpietnej.

Nazwa tego miesiąca pochodzi od październicy, czyli odpadków od lnu i konopi, gdyż podczas długich październikowych wieczorów len bywa przerabiany w chatach wiejskich na płótno. Paździerz, czyli październik przykrywa włókno na lnie a przy międleniu odlatują.

W XVI i XVII wieku październik nazywał się jeszcze „pajećnik”, co zdaje się pochodzi od paieczny, tj. „bahiego lata” i miał także drugą nazwę „winnik”, która do języka polskiego dostała się z niemieckiego „Weinmonat”. Inne narody przyjęły nazwę października od Rzymian, u których miesiąc ten jako ósmy z kolei nazywał się October.

Kalendarz kościelny na październik wykazuje tylko jedno ważniejsze święto, tj. Matki Boskiej Różańcowej, obchodzone w tym roku w czwartek dnia 7 tego miesiąca. Tradycja tego święta sięga czasów św. Dominika. Powstało ono

na pamiątkę zaprowadzenia t. zw. „na-bożeństwa różańcowego” do Matki Boskiej a rozszerzyli je Dominikanie już na początku XV w. w całej Europie.

W październiku, jako w miesiącu jesiennym, wszystkie przysłowia ludowe mówią o nadchodzącej zimie. Mówi się więc po wsiach: „Gdy nie rychło liść opada, zima ostra bywa rada”, albo też „Od św. Urszuli oczekuj śnieżnej kosiuli”. Lud wiejski, będąc zdania, że pod względem pogody październik podobny bywa marcowi, powiada zwykle:

„Miesiące październik, obraz marca wierny”. Ogrody i pola już puste, a więc „na św. Franciszka chłop już w polu nic nie zyska”. Grzmoty w tym miesiącu są przepowiednią nie do brą, bo „grzmot październikowy — przynosi niedostatek zimowy”.

O ile pierwsza połowa października jest zwykle pogodna i słoneczna, przynosząc jeszcze krótką iluzję lata, o tyle druga połowa tego miesiąca przynosi już dni deszczowe i ponure. Ziemia obdarta z szaty zielonej czerni się wszędzie żałobnie, a wiatr szumi żałobnie.

pielęgnacji cery suchej, zwłaszcza w porze jesiennej ma bardzo ważne znaczenie.

Waseline zupełnie nie nadaje się do pielęgnacji cery suchej, gdyż jako produkt nafty drażni delikatną skórę i powoduje jej zwiotczenie.

Pożyteczną dla cery suchej jest lanolina, jako wyciąg z sierści owiec, która jest najbardziej zbliżona pod względem składników i działalności do tłuszczu ludzkiego. Bardzo wskazane są również olejki roślinne, jak np. migdałowy, rzepakowy, rydzynowy, czyli rącznikowy, orzechowy, lniały, łogowy czyli sezamowy itd.

Jako zabieg hartujący polecane jest stosowanie okładów gorących na twarz, uprzednio oczyszczoną i pokrytą kremem odżywczym. Po kilku gorących okładach i starannym usunięciu watki kremu, należy zastosować zimny natrysk.

Wszelkie zabiegi kosmetyczne przy cerze suchej winny być stosowane bardzo indy-

W ten sposób pielęgnowana cera sucha nabiera elastyczności, będzie gładką i świeżą oraz odporną na wszelkie zmiany atmosferyczne, co ma ważne znaczenie, zwłaszcza w porze jesiennej.

Dr med. J. Świtalska.

OD REDAKCJI. P. T. Czytelniczki, które chciałyby zasięgnąć informacji w sprawie pielęgnowania swej urody od dr med. J. Świtalskiej, mogą przysłać zapytanie pod adresem K. Z. Porady i wskazówki na zadawane pytania będą ukazywały się w rubryce p. t. „Skrytka kosmetyczna”.

Obóz Zjednoczenia Narodowego w Zagłębiu Utworzenie oddziałów w Nivce i Zawierciu

W ostatnich dniach zostały utworzone oddziały Organizacji miejskiej Obózu Zjednoczenia Narodowego w Nivce i Zawierciu oraz zostały tam powołane prezydja.

W skład prezydium w Nivce wchodzi pp.: przewodniczący — inż. Jakubowski Józef, urzędnik Tow. Sosnowieckiego, prezes Zw. rezerwistów, I wiceprzewodniczący — Zając Antoni sztygar komendant Zw. rezerwistów, II wiceprzewodniczący — Kulak Józef, rzemieślnik, kupiec, przew. Stow. kupców; sekretarz — Kikut Marian, technik górniczy, sekretarz LOPP.; zast. sekretarza — Duś Stefan, urzędnik Spółdzielni; skarbnik — Dąbrowski Jan, urzędnik; zast. skarbnika — Cesarz Czesław kupiec; członkowie: Trzmiel Franciszek wójt gm. Nivka, Stuła Szczepan — sekretarz gm. Nivka, inż. Sarnecki Mirosław, Olesiński Mateusz, robotnik, dr. Kozarski Jerzy, lekarz.

W ZAWIERCIU

przewodniczący — adw. Waluga Walenty; wiceprzewodniczący — Kaspry

cki Ludwik, dyrektor prywatnego gimnazjum męskiego w Zawierciu; sekretarz — Pachlewski Marcell, kierownik Filii Ubezpieczalni Społecznej; skarbnik — Palme Józef, kierownik szkoły powszechnej; członkowie: dr. Pasierbiski Konrad, prezes Koła Lekarzy w Zawierciu, wiceprezes Oddziału PCK.; Sowiński Zygmunt, poseł, członek Prezydium Okręgu; Mauzagen Wiktor, kierownik Biura Pośrednictwa Pracy, prezes Federacji PZOO.; Rakowski Bolesław, urzędnik fabryki T-wa Akc. Zawiercie; Piekarski Tomasz, właściciel nieruchomości, memieśnik; dr. Gawlik Władysław, lekarz, dyrektor szpitala w Siewierzu; Stasiak Jan, urzędnik Zakł. Przem. Poręba; Kwieciński Stanisław, urzędnik fabryki „Światowid” w Myszkowie, prezes Pow. zarządu Zw. rezerwistów w Myszkowie; Niklański Teofil, urzędnik T-wa Akc. Zawiercie; Jędrzejewicz Władysław, sekretarz gm. Żarki, członek zarządu straży pożarnej.

Skład Prezydium Oddziału w Zawierciu uzupełniony zostanie jeszcze drogą kooptacji.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA Piątek

1 Paździerz.
Jana z Dukli, Sewera, Julii.
Słowiański: Cieszyńska.
Słońca wsch. 5.36, zach. 17.15
Księżyc w. 2.2, zach. 15.37.

HISTORIA PODAJE:

1615 Śmierć Barbary Zapolyi, żony Zygmunta Starego.
1626 Bitwa ze Szwedami pod Gniwem.
1794 Dąbrowski zajmuje Bydgoszcz.
1805 Otwarcie słynnego liceum w Krzemieńcu.
1824 Wyrok skazujący Waler. Łukasieńskiego i 2 innych oficerów na ciężkie roboty w twierdzy za należenie do Tow. Narod. Patriotycznego w Warszawie.
1917 Szkolnictwo na terenie Królestwa Kongr. przechodzi w ręce Polaków.

PRZYSŁOWIA:

Paździerz chodzą po kraju, żenie ptactwo z gaju.

Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:

Własne cierpienia uczą, że nie trzeba nikomu czynić przykrości. B. Prus.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Władca”.
PATRIA: „Znachor”.
EDEN: „Ziemia błogosławiona”.

× POZBAWIENIE MANDATU RADNIEGO. Radny Walo, członek Rady miejskiej w Czeladzi, wskutek trykrotniej z kolei nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniach Rady stracił prawo dalszego piastowania mandatu radzieckiego.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w piątek — Strzemieszyce, sala kina „Paw” — komedia w 5 aktach 14 obrazach J. Vaszaryego pt. „Małżeństwo”. Udział bierze cały zespół pod reżyserią St. Szpiganowicza. Bilety wcześniej nabywać można w sklepie p. Bagińskiego.

W sobotę o godz. 16.30 — przedstawienie szkolne — afisz zapowiada doskonałą komedię R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może”. Sztuka ta na niedzielnym poranku cieszyła się tak wielkim powodzeniem, że zabrakło biletów, to też kierownictwo teatru zmuszone jest ją powtórzyć. Niewątpliwie i tym razem młodzież szkolna licznie przybędzie do teatru, aby bawić się na niej wysmienicie. Ceny miejsc od 25 gr. do 1 zł. Bilety wcześniej sprzedaje firma Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8.

W sobotę wieczorem o godz. 20.30 po raz 5 „Małżeństwo”. Ceny miejsc od 25 gr.

Teatr w Katowicach REPERTUAR

Piątek 1 bm. Koncert Jerzego Gardy g. 20.
Sobota 2 bm. „Grube ryby” godz. 15.30 — „Gdzie diabeł nie może...” godz. 20.
Niedziela 3 bm. „Gdzie diabeł nie może...” godz. 15.30 — „Grube ryby” godz. 20.
Poniedziałek 4 bm. przedstawienie zawieszone.

Wtorek 5 bm. Balet Parnella godz. 20.
Środa 6 bm. „Rozwód” godz. 19.30.
Czwartek 7 bm. W dniu 15-lecia Teatru Polskiego na śląsku misterium narodowe Stanisława Wyspiańskiego „Zygmunt August” — godz. 19.30.
Piątek 8 bm. „Gdzie diabeł nie może” g. 20.
Sobota 9 bm. „Grube ryby” godz. 15.30 — „Zygmunt August”.

× ODWOŁANIE POCIĄGU POPULARNEGO. Popularny pociąg z Dąbrowy na F etival Sztuki, który miał odejść zaro o godz. 23.50 został odwołany z powodu małej liczby zgłoszeń.

PIELĘGNACJA RĄK I NÓG

Odciski

zgrubienia skóry, powrastane paznokcie itp. usuwa bezboleśnie przy pomocy specjalnych aparatów

GABINET KOSMETYCZNY

„URODA”

Sosnowiec, 3-go Maja 15

telefon 62242

PEDICURE — MANICURE

DLA PAŃ I PANÓW

NA FALI DNIA

CZY O TO CHODZIŁO?

Przed kilku dniami „Gmiec Warszawski” zamieścił artykuł atakujący gospodarkę samorządową w Sosnowcu, fatalny stan ulic i t.d. O fatalnym stanie ulic pisaliśmy niejednokrotnie, krytykując politykę uliczną Wydziału drogowo-budowlanego. Jest to niewątpliwie wdzięczny temat do omawiania. Rzecz można bardzo... popularny.

O ile jednak artykuły na ten temat mają odnieść skutek to muszą być mniej więcej ścisłe.

A tymczasem w „Gońcu W.” czytamy:

„najpiękniejszą ulicą w Sosnowcu jest ulica Reymonta, bo tam zamieszkał prez. Kaczkowski, więc każda ją wybrukować... piękna jest ulica Pierackiego, bo tą ulicą jeździ do Magistratu p. Kaczkowski więc musi mieć wygodną drogę...”

Tymczasem... prezydent Kaczkowski nie mieszka przy ul. Reymonta, a przy ul. Pierackiego, a prezydentem miasta przy ul. Orlej. Na ulicę Pierackiego przeprowadził się nie dawno, zaś wiadomo, iż ulica ta zrobiona została nim został prezydentem. Wreszcie ul. Reymonta wcale nie jest... piękna.

Cóż wynika z takiej wzmianki i w czym tkwi zło. Oto zarząd miejski chce autor przedstawić jako ludzi, dbających tylko o własną wygodę. Cóż bowiem pomyśli sobie czytelnik, który nie wie gdzie prezydent miasta mieszka a wie, czy gazecie? Oczywiście pomyśli jak najgorzej o tym prezydencie. Są to „chwytły” niełopotuszczone.

Krytykowanie rzeczowe, wytykanie błędów — to dobre prawo każdego dziennika. Rzeczome krytykowanie na podstawie kłamstwa lub plotki — jest fabrykowaniem niezdrowej atmosfery. Czy o to chodziło autorowi?

CIEKAWIE

Na posiedzeniu sekcji handlowej Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu na porządku obrad znalazła się sprawa cenzusu kupiectwa. Kupiectwo polskie domaga się, aby kupiec umiał przynajmniej czytać i pisać po polsku i prowadzić w tym języku książki rachunkowe.

Gdy nad tą sprawą poczęto radzić, radzowie żydowscy opuścili posiedzenie. Nie chcieli o tej sprawie mówić.

Prawdopodobnie uważali sprawę podniesienia poziomu kupiectwa jako wystąpienie... antysemickie.

Ciekawe, co?

Jak będziemy święcili

DZIEŃ 11-go LISTOPADA

W b. roku po raz pierwszy obchód święta Niepodległości 11 listopada zorganizowany będzie w ramach wydanej ustawy o uznaniu dnia tego za święto państwowe.

Poza zawieszeniem całkowitym pracy we wszystkich urzędach państwowych i samorządowych dzień 11 listopada wolny będzie od zajęć zarówno w szkółnictwie powsz. i średnim, jak i na wyższych uczelniach.

W Warszawie i wszystkich większych miastach kraju odbędą się wielkie rewie wojskowe. W stolicy rewie przymię Naczelną Wódz Marszałek Rydz-Śmigły.

OFIARY

P. Ryszard Unruh wpłaca na LOPP zł. 21. Zamiat kwiatów na trumnę ś.p. Aleksandry Dutkiewiczowej na budowę kościoła w Miłowcach składa zł. 5.— M. Ławicka.

Ciekawy odczyt w Katowicach DLA OFICERÓW I PODCHORAŻYCH REZERWY

Rozwiązanie problemu obrony narodowej jest zagadnieniem, które żywo interesuje współczesne narody. Staraniem Okręgu Śląskiego Związku oficerów rezerwy w dniu 2 października br. o godz. 18 w sali Rady miejskiej w Katowicach, przy ul. Pocztowej 2, I p. — wygłosi p. plk. Antoni Własak, kierownik rejonu PW. 23 D.P. odczyt na temat „Zagadnienie Obrony Narodowej”. Związek oficerów rezerwy Koko powiatowe w Sosnowcu wzywa wszystkich swych członków do najlichnieszego przybycia na ten bardzo aktualny odczyt.

Wybór nowego ławnika W SOSNOWCU

Na podstawie zarządzenia wojewody kieleckiego z dnia 8 ub. m. w dniu 5 b. m. odbędzie się o godz. 18.45 w Ratuszu w Sosnowcu zebranie wyborcze radnych miejskich celem dokonania wyboru jednego ławnika Magistratu, na miejsce śp. Tomasza Toby.

Jak slychać, zgłoszona zostanie kandydatura p. Szpinetiera, prezesa śosnowieckiego oddziału Zw. legionistów.

Po dokonaniu wyboru ławnika odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej z następującym porządkiem obrad: sprawa sprzedaży Andrzejowi i Marii małż. Wcisło skrawka gruntu o powierzchni 147 mtr. kw. spod dawnej trasy ulicy Pustej; budżet dodatkowy na rok 1937—1938.

Kobiece koło LOPP.

NA BUDOWĘ SZKOŁY O. P. L. G.

W swoim czasie podawaliśmy szczegółowe sprawozdanie ze zjazdu delegatek Kół kobiecych LOPP. odbytego w Warszawie na Zamku Królewskim w obecności i pod protektorem p. Marii Mościckiej. W zjeździe tym brały również udział delegatki z Sosnowca.

Obecnie zarząd Koła przystępuje do wykonania uchwał tego zjazdu, to jest do zmobilizowania wszystkich sił w celu poparcia akcji budowy szkoły OPLG w Warszawie. Dzięki dotychczasowej wyjątkowej pracy Kół, scentralizowanych w Komitecie ścisłym Kół kobiecych, przy zarządzie głównym LOPP w Warszawie, nabyto rozległy plac, położony w najodpowiedniejszym punkcie stolicy i opracowano projekt gmachu. Obecnie Zarząd Główny przystępuje do budowy gmachu, którego potrzeba tak bardzo daje się odczuwać. Koła kobiece zostały obciążone misją zebrania funduszy na ten cel.

W wykonaniu tego zlecenia i powyższych przez Zjazd delegatek uchwał, — Koło kobiece LOPP w Sosnowcu (jedynie dotychczas w Zagłębiu) projektuje urządzenie imprezy dochodowej, na czele której stanęła p. Jadwiga Stankiewiczowa.

× **ZNIŻKI KOLEJOWE DLA AKADEMIKÓW PRZEDŁUŻONE NA STARE LEGITYMACJE O MIESIĄC.** Jak wiadomo, akademickie legitymacje uprawniające do zniżek na polskich kolejach. Są to t. zw. zniżki urzędnicze, wynoszące 33 proc. Odrośne legitymacje są ważne do 30 września. Ministerstwo komunikacji przedłużyło jednak możliwość otrzymywania zniżek kolejowych na stare legitymacje akademickie do 31 października br.

× **PREZYDIUM SEKCJI DOZORCÓW GÓRNICZO-TECHNICZNYCH Polskiego Związku** zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków zarządu i delegatów sekcji, że w niedzielę, dnia 3 października br. o godzinie 10 odbędzie się miesięczne posiedzenie zarządu i delegatów sekcji w lokalu Związku przy ul. Sienkiewicza 17a. Obecność wszystkich członków zarządu i delegatów sekcji obowiązkowa.

× **DANCING W BĘDZINIE.** Staraniem zarządu oddziału Organizacji młodzieży pracującej w Będzinie, urządzone zostanie w sali Klubu urzędników samorządowych przy ul. Sączewskiego 12 — Dancing w dniu 3 bm. Początek o godz. 18. Wstęp zł. 1.50 tylko za okazaniem zaproszenia. Dochód przeznaczony na cele organizacyjne.

Orzeczenia komisji rozjemczych dla przemysłu hutniczego i górniczego

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym ma zapadć orzeczenie komisji rozjemczej, likwidujące zatarg w przemyśle hutniczym Zagłębia Dąbrowskiego. Powołana przez p. ministra opieki społecznej komisja dla likwidacji zatargu w przemyśle górnym Zagłębia Dą-

browskiego i Krakowskiego zbierze się na pierwsze posiedzenie w nadchodzący poniedziałek.

Orzeczenie Komisji w sprawie likwidacji zatargu będzie ogłoszone w nadchodzącą środę.

Fortuna toczy się kołem loteryjnym. Czy zaopatrzyłeś się już w los do pierwszej klasy czterdziestej loterii klasowej?

Specjalne uprawnienia górników i hutników

Praca w górnictwie i hutnictwie jest znacznie cięższa i niebezpieczniejsza niż w innych rodzajach przemysłu. To też u nas, podobnie jak zagranicą, górnicy i hutnicy korzystają ze specjalnych uprawnień w ubezpieczeniu, dotyczących renty inwalidzkiej, oceny niezdolności do zarobkowania oraz uprawnień wdów po górnikach i hutnikach.

Górnicy i hutnicy

otrzymują rentę po ukończeniu 60 roku życia,

zamiast normalnie 65 lat, jednak pod warunkiem, że pracowali w górnictwie i hutnictwie nie mniej niż 15 lat. Jeżeli chodzi o ocenę niezdolności do zarobkowania, górnicy i hutnicy uważani są za inwalidów, jeżeli stracili ponad 50% zdolności do zarobkowania, jednak tylko pod tym warunkiem,

że w górnictwie lub hutnictwie pracowali co najmniej 12 lat,

z czego rok w ciągu ostatnich trzech lat przed utratą zdolności do zarobkowania. Zauważyć

otrzyma rentę po ukończeniu 50 roku życia

(normalnie wymagany jest wiek 60 lat), jeżeli zmarły jej mąż pracował w górnictwie lub hutnictwie czas nie krótszy niż 12 lat.

Dla wszystkich tych uprawnień nie jest wymagane, by praca w górnictwie odbywała się wyłącznie na dole, ustawa mówi bowiem ogólnie o osobach zatrudnionych w górnictwie lub hutnictwie, specjalne uprawnienia odnoszą się zatem zarówno do pracujących w podziemiach, jak i na powierzchni. Zaznaczyć jednak należy, że z uprawnień tych korzystają mogą górnicy i hutnicy jedynie za opłatą wyższej składki.

Pochód dzieci szkolnych przez ulice Sosnowca

Jak wiadomo, jutro rozpoczyna się w całej Polsce „Tydzień Szkoły Powszechnej”.

Komitet Tygodnia w Sosnowcu opracował już program, który w zarysach przedstawia się następująco:

Jutro w pierwszym dniu Tygodnia odbędzie się o godz. 11 rano propagandowy pochód młodzieży szkolnej ulicami miasta. W niedzielę dn. 3 bm. i 10

bm. odbędą się zbiórki uliczne. W ciągu Tygodnia odbędą się różne imprezy, a więc poranki dla młodzieży, przedstawienie w teatrze, „czarna kawa” itp.

Komitet apeluje do mieszkańców Sosnowca, aby każdy w miarę możliwości złożył chociaż najskromniejszą ofiarę na szkolnictwo i paparać piękną i pożyteczną działalność „Towarzystwa popierania budowy szkół powszechnych”.

Każdy interesant powinien być przyjęty przez starostę

Jak donosiliśmy pokrótce wczoraj p. premier gen. Sławoj - Składkowski wydał zarządzenie, w którym zaleca wszystkim wojewodom sprawdzanie, czy starostowie i urzędnicy stosują się do dyrektyw o przyjmowaniu interesantów oraz kontrolowanie, czy treść zarządzeń tych jest umieszczona na widocznym miejscu w lokalach starostw, urzędów gminnych i posterunków policji.

Jednocześnie p. minister ostrzega, że winni niestosowania się do zarządzeń o przyjmowaniu interesantów będą niezwłocznie pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Przypomnieć należy, że zarządzenia, o których wyżej mowa, wydane były w sierpniu i październiku 1926 r. Zarządzenia te zawierają następujące podstawowe zalecenia:

1) Przyjmowanie i załatwianie interesantów ma się odbywać z reguły we wszystkie dni urzędowe w godzinach od 10 do 12.

2) Forma załatwiania interesantów ma być konkretna i kompetentna, a więc załatwiający musi być do tego uprawniony, czy z racji zajmowanego stanowiska, czy też z tytułu delegacji. Przedłużenie poza godziny obowiązkowe przyjmowania i załatwiania interesantów

zależne winno być od ilości zgłaszających się, jak również i czasu koniecznego do ich załatwienia.

3) W każdym starostwie w pobliżu wejścia należy urządzić możliwie duży pokój z ławami do siedzenia. Do tego pokoju, począwszy od godziny 9 rano,

ma wstęp każdy obywatel Rzeczypospolitej, chcący osobiście przedstawić jakąkolwiek sprawę staroście.

Wózny, który by się ośmielił nie wpuścić kogokolwiek, lub nie wskazać drogi do pokoju przyjęć, ma być natychmiast wydalony ze służby.

4) Interesanci winni być traktowani bezwzględnie sprawiedliwie i bez czynienia jakichkolwiek wyjątków bez względu na pochodzenie wyznania i stanowisko społeczne interesanta.

5) Każdy obywatel Rzeczypospolitej, który w przeciągu 3 dni nie będzie przyjęty przez starostę,

upoważniony jest wprost na ręce ministra spraw wewnętrznych wnieść zażalenie czy to w drodze listownej, czy telegraficznej.

Jedziemy do Warszawy na Festival Sztuki Polskiej

Lokalny Komitet Festiwalu Sztuki w Sosnowcu zwrócił się z apelem do miejscowych organizacji, o spopularyzowanie wśród swych członków tej niecodiennej imprezy i zachęce-

nie ich do wzięcia udziału w Festiwalu. W rozesłanej do organizacji odezwie czytamy:

W dniach od 2 do 10 października br. stoli-

ca naszego państwa — Warszawa zorganizowała cały szereg imprez ze wszystkich ważniejszych dziedzin sztuki polskiej, pod nazwą „Powszechny Festiwal”. Zarówno wszystkie teatry stołeczne jak i wielkie sale koncertowe, muzea i wystawy

staną otworem dla szerokich rzesz obywateli z terenu całej Polski.

Pobyt w stolicy urozmaicony będzie przez barwne widowiska ludowe na Rynku Starego Miasta, teatry świetlne na otwartym powietrzu, kiermasze z artystycznie urządzonymi kioskami i straganami, wreszcie bezpłatny udział w wielkim losowaniu dzieł sztuki i wyprawniach artystycznych.

Poznać tętniącą życiem stolicę naszego państwa i zbliżyć się do źródeł kultury polskiej winno być obowiązkiem każdego Polaka, tym bardziej, iż dzięki niskiemu kosztowi karty uczestnictwa, uczestniczenie w tym Wielkim Świecie Sztuki polskiej

dostępne jest niemal dla każdego. Popularny pociąg z Sosnowca odjedzie dnia 5 bm. o godz. 23.37 — przyjazd do Warszawy godz. 6.25; odjazd z Warszawy dn. 2 bm. o godz. 23.40 — przyjazd do Sosnowca 6.30. Karta uczestnictwa upoważniająca do 75% zniżki kolejowej i zaopatrzone w kupony upoważniające do bezpłatnego korzystania z imprez Festiwalu jest do nabycia w biurach podróży „Orbis” i Kioskach „Ruchu”.

Adwokaci i mecenasi PROJEKT REFORMY USTROJU PALESTRY

W kołach prawniczych tematem ożywionych komentarzy są projekty reformy ustroju palestry. M. in. mówi się o możliwości wprowadzenia zróżniczkowania w adwokaturze, tak jak to ma miejsce we Francji i innych państwach europejskich.

Według projektów tych nastąpiłby podział członków palestry na dwie kategorie, mianowicie adwokatów i mecenasów, przy czym tylko tej drugiej kategorii przysługiwałoby prawo wystąpienia przed Sądem Najwyższym i Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Na budowę szkoły POWSZECHNEJ W CZELADZI

W Czeladzi odbyły się dwa kolejne posiedzenia Rady miejskiej, na których uchwalono zaciągnięcie pożyczki w wysokości 10 tys. zł. w Polskim Banku Komunalnym na dalszą budowę szkoły powszechnej przy ulicy Miłowskiej.

W b. roku budynek szkolny stanie pod dachem.

× **DOTYCHCZAS NIE ZOSTAŁ MİLONEREM.** W związku z podaną przez nas wczoraj wiadomością o wygrananiu miliona w Będzinie, p. Krakowski prosi nas o wyjaśnienie, że dotychczas nie został jeszcze milionerem.

× **USILOWANIE SAMOBÓJSTWA.** — Maria Cieślówka, zamieszkała w Sosnowcu, przy ulicy Kordonowej 4 napisała się w celu samobójczym esencji octowej. Denatkę przewieziono na kurację do szpitala. Przyczyną zamachu samobójczego nieporozumienia małżeńskie.

PROGRAM RADIOWY

PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna. 6.05 Muzyka z płyt. 6.18 Gimnastyka. 6.58 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 „Budujemy nowe szkoły” audycja z okazji tygodnia szkoły powszechnej. 11.40 Wacław Niemczyk — skrzypec (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.15 Pogadanka Śląskiego Związku kółek rolniczych. 12.25 Mała orkiestra P. R. 13.00 Koncert żywych. 13.15 Fragmenty z op. „Aida” (płyty). 13.30 Poradnik sportowy. 15.56 „Jak spędzić święto?” 15.43 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Rozmowa z chorymi ks. kapłanem Michałem Rełanem. 16.15 Koncert rozrywkowy w wykonaniu tria salonowego rozgłośni katowickiej. 16.45 „W Rio i Interiorze” reportaż. 17.00 Utwory szkół i pieśni. Wykonawcy: Ada Kluz-Kubiczkowa — sopran, Alfred Schenker — skrzypec. 17.50 „Świecące rośliny” pogadanka. 18.00 Skrzynka ogólna. 18.15 Utwory na obój, skrzypec, altówkę i wiolonczelę. Wykonawcy: Wojciech Smyk — obój, Artur Brandenburg — skrzypec, Zygmunt Weininger — altówka i Józef Drohomirski — wiolonczela. 18.45 Wiadomości sportowe. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Recital fortepianowy Aleksandra Kagan. 19.30 Franciszek Schubert: Sonata (Arpeggione). Wykona Jan Rakowski — altówka. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Ze starych i nowych operetek. Wykonawcy: mała orkiestra P. R., Helena Warpechowska, Marian Demar-Mikuszewski i chór P. R. 21.45 Kwadrans poezji Maurycego Maeterlincka. 22.00 Koncert wieczorny w wykonaniu wileńskiej orkiestry.

Przeciwno nowym obciążeniom podatkowym wypowiedziała się Sekcja handlowa Izby przem. handl.

W dniu 29 ub. m. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezesa Gruszczyńskiego posiedzenie sekcji handlowej Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu, na którym rozpatrzone zostały bieżące sprawy Izby.

Po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia sekcji, wicedyrektor Siekański złożył sprawozdanie z ostatnich ważniejszych prac Izby w dziedzinie spraw socjalnych, prawa i administracji stosunków gospodarczych, komunikacyjnych, handlu zagranicznego, szkolnictwa zawodowego i dokształcającego oraz podatkowych. W uzupełnieniu sprawozdania dyr. Gadomski zaznamił zebranych z wynikami narady eksportowej, nadmienając, iż większość zgłoszonych przez izby przemysłowo-handlowe wniosków, zwłaszcza dotyczących uproszczenia formalności eksportowych oraz automatyzacji obrotu uszlachetniającego czynnego,

została bezzwłocznie zrealizowana przez czynniki urzędowe.

Po przeprowadzeniu dyskusji w sprawach poruszonych w powyższych sprawozdaniach, sekcja sprawozdania te przyjęła do zatwierdzającej wiadomości.

W związku ze sprawozdaniami, wiceprezes Gruszczyński i r. Kucharski poruszyli sprawę stawek ubezpieczeniowych od wypadków w handlu, domagając się,

by stawki te były ustalone na właściwym poziomie, odpowiadającym niekiedy niebezpieczeństwu wypadków w handlu.

Rada Cholewicki zwrócił uwagę na konieczność rozbudowy dworca kolejowego w Częstochowie z uwagi na duży ruch osobowy pociągów. Wniosek ten sekcja zaakceptowała, postanawiając, by Izba wystąpiła w tej kwestii do właściwych czynników.

Rada Nowicki podniósł sprawę aptek, prowadzonych przez ubezpieczalnie, wypowiadając się za koniecznością zmiany w dotychczasowym stanie rzeczy i to w kierunku obrony interesów prywatnych aptek, które w zupełności sprostać mogą obowiązkowi w należytych dostarczaniu leków.

Z kolei wicedyrektor Siekański złożył szczegółowe sprawozdanie z prac Izby sosnowieckiej w sprawie reformy ustawodawstwa podatkowego, które to sprawozdanie przyjęte zostało do zatwierdzającej wiadomości. Na czło dyskusji na temat reformy ustawodawstwa podatkowego wysunęły się w szczególności kwestie projektowanych przez Związek Miast nowych obciążeń podatkowych i sprawa reformy świadectw przemysłowych.

Sekcja handlowa nie znalazła nowych momentów, które przemawiałyby za koniecznością zmiany dotychczasowego negatywnego stanowiska samorządu gospodarczego co do projektu wprowadzenia nowych obciążeń podatkowych na rzecz samorządu terytorialnego. Również sekcja nie znalazła podstaw do zmiany stanowiska Izby sosnowieckiej w sprawie

gruntownej reformy świadectw przemysłowych.

Ponadto sekcja handlowa rozpatrzyła sprawę przygotowania do zawodu kupieckiego i po szczególności i wyczerpującej dyskusji, uchwała opracowane przez Podkomisję dla spraw handlu wewnętrznego tezy w tej kwestii. Sprawa ta ma być jeszcze przedmiotem rozważań pozostałych sekcji: przemysłowej i górniczej, następnie Zarządu Izby i ewent. plenarnego zebrania Izby.

W dalszym ciągu dyr. Gadomski poinformował zebranych o ostatnich pracach Izby w zakresie propagandy handlu, a w szczególności o odbytych i zamierzonych na najbliższą przyszłość prelekcjach radiowych oraz artykułach, poświęconych temu zagadnieniu w biuletynach informacyjnych Izby.

Heleny nikt nie chce — kupić

Wczoraj przed Radą wierzycieli w Sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyć się miała sprzedaż z licytacji kopalni „Helena”. Zebrało się 53 wierzycieli oraz sporo osób interesujących się losami tej nie pięknej Heleny.

Syndyk masy upadłości dyr. Wojciechowski odczytał zebrany warunki na jakich ma być sprzedana kopalnia, oświadczając między innymi, iż wpłynęło pismo Tow. Sosnowieckiego, kwestionujące prawo do eksploatacji kopalni przez przyszłego nabywcę.

Członkowie Rady wierzycieli zapytali zebranych, czy ktoś z obecnych reflektuje na kupno kopalni. Wobec tego, że reflektanta nie

było, licytacja się nie odbyła.

Orzeczenie w sprawie dalszego postępowania nastąpi w ciągu 7 dni.

Podobno znajdujący się na sali bracia Łaznowscy: Salomon i Władysław (?) oburzali się.

mocno z tego powodu wyrażając się, iż skandalem jest aby kopalnia wartości miliona złotych miała być sprzedawana za 30 tysięcy złotych.

Po co się oburzać? Proponuję wpłacić 30.000 zł i czysty zarobek wyniesie 970.000 zł.

Cała rzecz w tym, że ten milion kiedyś może i być, ale go już nie ma. Jednym słowem Helenka bez posagu.

Gdzie jest Sala? Romantyczna przygoda młodej żydówki

W tych dniach zniknęła z domu rodziców przystojna 16-letnia żydówka Sala Strubłówna.

Ojciec zaginionej Abram Strubel, zamieszkały w Będzinie, przy ul. Zawale 38, podejrzewa, że córka albo sama uciekła lub też została porwana i wywieziona do Rozdola przez niejakiego Samuela Rejtera.

Wypada nadmienić, że Rejter pracował jako czeładnik rzeźniarki u Strubla i wtedy zalecał się do uroczej dziewczyny, zyskując jej miłość.

rodzice pięknej Sali nie zgodzili się jednak na małżeństwo.

Wśród żydów będzinskich nagle zniknięcie pięknej Sali jest szeroko komentowane

Para szantażystów zbiegła przed rozprawą sądową do Niemiec

Sura Cymbler i jej syn Maks wskutek prześladowań żydów w Niemczech emigrowali do Polski i zamieszkali w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej 14.

Po osiedleniu się w Sosnowcu mama z synem wzorując się na słynnym w Warszawie Tasieniec, zaczęli terroryzować żydowskich kupców sosnowieckich,

wymuszając od nich przy użyciu groźb stały haracz.

Ofiarami szantażystów padło kilkunastu kupców m. in. Marek Kuźnicki (Sosnowiec,

Ciasna 12), który opłacał miesięczny haracz w wysokości 20 zł oraz Szulim Erner (Sosnowiec, 1 Maja 12).

W końcu jeden z odważniejszych kupców zawiadomił o wyczynach Cymblerów policję.

Na wczoraj wyznaczona została przeciwko parze szantażystów rozprawa w Sądzie okręgowym w Sosnowcu. Nie odbyła się ona jednak, bowiem

Cymblerowie, jak się okazało, zbiegli do Niemiec.

Za Cymblerami rozesłano listy gończe.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Podatek dochodowy od uposażeń

W okólniku z dnia 7 września rb. Ministerstwo skarbu zwróciło uwagę podległym sobie władz, że na zasadzie przepisów § 90 rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej izby skarbowe są obecnie uprawnione do zezwalania pracodawcom, zatrudniającym większą ilość pracowników, na nieskładanie urzędów skarbowych przy wpłatach podatku dochodowego od uposażeń personelu — wykazów potrąceń bądź odpisów list płacy. Zezwolenie takie, mające na celu odciążenie solidnych firm w pracy biurowej, może być jednakże udzielone przez izby skarbowe jedynie tym

przedsiębiorstwom, które prowadzą księgi handlowe lub gospodarcze.

Ze względu na prawa poszczególnych związków samorządowych do udziału w wpływach z państwowego podatku dochodowego — należy przy wpłatach podatku dochodowego od uposażeń do kas urzędów skarbowych bezwzględnie przestrzegać przepisu art. 15 ordynacji podatkowej. Przepis ten nakłada obowiązek uskutecznienia przez pracodawców wpłat podatku dochodowego od uposażeń do kasy tego urzędu skarbowego, w którego okręgu pracownik ma miejsce zatrudnienia.

Obniżyć podatki

Prof. Krzyżanowski oświadcza się w dwutygodniku „Polityka” za obniżką podatków:

„Przeciążenie podatkowe Polski nie ulega wątpliwości. Widać to choćby stąd, że jesteśmy krajem o największej ilości ulg podatkowych. Widać to też stąd, że

tylko te formy działalności gospodarczej, które korzystają z emulpcji podatkowych, rozwijają się pomyślnie.

Jaskrawym tego przykładem jest rozwój budownictwa. Drugim przykładem — terytorial-

nym — jest rozwój Gdyni. Podświadomie to czujemy. Gdy chcemy pchnąć naprzód jakąś dziedzinę — zaraz się mówi o ulgach podatkowych. Naprzykład — motoryzacja. Tu znowu ulgi podatkowe dały skutki dodatnie.

Trzeba myśleć generalnie. To znaczy, trzeba sobie powiedzieć, że

znizka stawek podatkowych musi i wzmocnić koniunkturę

i przysporzyć skarbowi większe dochody. Z podatków pośrednich obniżono dwa przede wszystkim cenę wódki i akcyzę od cukru. I te

dwie pozycje wykazują największy wzrost wpływów. To samo dotyczy i podatków bezpo. średnich. W r. ub. podwyższono stopy podatku dochodowego, obniżono stopy podatku obrotowego. Tymczasem w r. b. wpływy z podatku obrotowego wzrosły silniej, niż z podatku dochodowego. Trudno o wymowniejszy przykład dobroczynności obniżenia stawek podatkowych.

Słyszć skargi, że poprawa koniunktury jest u nas słabsza i powolniejsza, niż w wielu innych krajach. Obniżenie stawek podatkowych i niepowiększenie wydatków jest uzi-

siaj jedynie

właściwą drogą do utrwalenia koniunktury i wzmocnienia jej tempa.

do powiększenia wpływów skarbu, do istotnej równowagi budżetu, do zwiększenia naszego potencjału gospodarczego, a zatem i obronności, ora do podniesienia stopy życiowej najszerszych mas naszej ludności”.

POLSKIE OPONY SAMOCHODOWE NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH. Wraz ze stałym rozwojem przemysłu chemicznego w Polsce postępuje również szybkimi krokami napróżd pokrewny mu przemysł gumowy, który zaczyna odgrywać coraz poważniejszą rolę w naszym eksporcie. W ciągu ośmiu miesięcy rb. wywoził on 321 tys. złotych, co stanowi duży wzrost w porównaniu z sumą 270 tys. na ten sam okres roku ubiegłego. Głównym artykułem eksportowym były: obuwie gumowe, obcasy gumowe, nici gumowe, opony i dętki itd. Z miarą rozwoju i doskonalenia się produkcji artykułów gumowych jest fakt, że gdy w r. 1926 nie mieliśmy praktycznie fabryk gumowych opon obecnie mamy produkcję opon samochodowych nie ustępującą oponom najlepszych marek zagranicznych. Obecnie np. Jugosławia i Holandia zakupiły pewną ilość naszych opon samochodowych, które niewątpliwie przyczyniają się do popularności za granicą polskiej wytwórczości.

SPADEK EKSPORTU MASŁA. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w okresie styczeń — sierpień rb. wywieźliśmy masła 5062 ton, wartości 1.123 tys. zł. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, eksport masła spadł. Wówczas wyniósł on 6975 ton, wartości 15.764 tys. zł.

NA CENTRALNĄ TARGOWICĘ W MYŚKOWICACH sprowadzono dnia 23 do 27 bm.: wółw—3, buhai—52, krów—159, jałówek—35, świń—1465, owiec—1, cieląt 68, razem 1804 szt. zwierząt. Płacono w dniu 27 bm. za 1 kg żywej wagi za nieogrodzone (ceny loco targowica łącznie z kosztami handlowymi) od 1.00 do 1.60 zł.

NOWA TARYFA WĘGŁA POLSKO-SZWAJCARSKA. Od 1 października rb. wchodzi w życie nowa stawka wyjątkowa w taryfie związkowej polsko-szwajcarskiej, która ułatwi eksport węgla i koksu polskiego do Szwajcarii, dzięki wprowadzeniu globalnych stawek, obejmujących polskie stacje nadawcze oraz główne szwajcarskie stacje odbiorcze.

KRONIKA ZAWIERCIA

Uruchomienie pieca

W FABRYCE HULCZYŃSKIEGO

Przed paru tygodniami donosiliśmy, że wkrótce zostanie uruchomiony wielki piec w fabryce Hulczyńskiego w Zawierciu, który, jak wiadomo, od szeregu lat był nieczynny.

Jak się dowiadujemy, w nadchodzącą sobotę tj. 2 bm. o godz. 9 rano przy udziale miejscowych władz, dyrekcji fabryki i robotników, nastąpi uroczyste poświęcenie i zapalenie wielkiego pieca.

Wiadomość o uruchomieniu wielkiego pieca wywołała wśród bezrobotnych w Zawierciu wielkie zadowolenie.

× **INSPEKTOR GORCZYCA PRZENIESIONY DO CZĘSTOCHWY.** P. inspektor Stanisław Gorczyca, wydługo- wany przez główne Biuro Funduszu Pracy do Zawiercia, w celu częściowego zlikwidowania bezrobocia, został przeniesiony do Częstochowy na stanowisko kierownika tamtejszej ekspozytury Funduszu Pracy. Inspektor Gorczyca z dniem dzisiejszym obejmuje urzędowanie w Częstochowie.

× **„DZIEŃ REZERWISTY” W ZAWIERCIU.** W dniu 10 bm. obchodzony będzie w Zawierciu „Dzień rezerwisty”. W związku z tym wybrany został komitet obchodu. Program uroczystości podamy w najbliższych dniach.

× **ZDERZENIE ROWERU Z MOTOCYKLEM.** Onegdaj po południu na ulicy Sądowej w Zawierciu rowerzysta, wymijając furmankę najeżdżał na motocykl. Z motocykla została wyrzucona na chodnik jadąca na drugim siedzeniu kobieta, doznając ogólnych obrażeń ciała. Policja sporządziła protokół na nieostrożnego rowerzystę, kobietę zaś celem zrobienia opatrunku, odwieziono do lekarza.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów o WPLACENIE PRENUMERATY za październik 1937 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

Eleanor Powell, fenomenalna tancerka, wystąpi w filmie „Niezapomniane melodie”. Obok niej ujrzymy Roberta Taylora.

Z CAŁEJ POLSKI

OSADA SPRZED 600 LAT

Podczas budowy świątyni prawosławnej na górze zamkowej w Dawidgródku, odkryto szczątki jakichś drewnianych budowli. Badania przeprowadzone przez Państwowe Muzeum Archeologiczne ustaliły, że są to szczątki osady z w. XII względnie XIII. Odkopano szereg dobrze zachowanych domów z okresu późniejszego, a pod grubą warstwą popiołu, świadczącą, iż Dawidgródek niszczyły liczne pożary, natrafiono na szczątki zębów z podkoganiami i spalone koszyki, t. j. niewielkie budowle ze ścianami zrobionymi z wikliny. Znalezione również okruchy naczyń glinianych, odłamki bransolet szklanych i wiele innych śladów starej kultury. Koła naukowe spodziewają się, że dalsze badania mogą doprowadzić do bardzo ważnych i sensacyjnych odkryć.

PROCES DOBOSZYŃSKIEGO W GRUDNIU

Dopiero 16 października rozpocznie się kadencja sądu przysięgłych w Krakowie. Na ławie przysięgłych zasiadą przeważnie emerytowani wojskowi i emerytowani nauczyciele. Kalendarz rozpraw przygotowany jest do dnia 4 grudnia i nie obejmuje ani procesu inż. Doboszyńskiego, ani procesu dr. Drobnera. Wnioskują z tego, że proces inż. Doboszyńskiego odbędzie się w końcu grudnia bądź w styczniu.

PROWOKACYJNY WNIOSEK ŻYDOWSKI

Dnia 28 ub. m. odbyło się w Lublinie posiedzenie Rady miejskiej, które szczególnie zasługuje na uwagę ze względu na stanowiska, jakie zajęli Polacy-radni co do wniosku żydów o przyznanie zapomogi żydom brzeskim. Referentka radna Wisenbaum, referując wniosek podkreśliła demonstracyjnie, iż nie chodzi żydom o wsparcie materialne, a chodzi o to, by Polacy potępił (uchwalać) zapomogę Polaków z Brześcia i odrzucić narody tamtejszego społeczeństwa. Słowa przemawiającej żydów wywołały burzę protestów ze strony radnych Polaków. Radni Polacy podnieśli jednomyślnie, iż wniosek żydów jest oczywistą prowokacją Narodu Polskiego. Na uwagę zasługują słowa radnego Pasternaka (PPS), który stwierdził, iż wniosek radnej Wisenbaum (socjalistka) nie jest stanowiskiem socjalistycznym, lecz żydowskim. Stanowisko Rady miejskiej wobec wniosku żydów okazało się jednomyślnie. Wszyscy mówcy dali wyraz oburzenia na bezczelność żydowską, wszyscy też wyrazili sąd, iż jedynym wnioskiem, z jakim żydzi mogą wszędzie wystąpić w nadziei spotkania się z radosnym aplauzem Polaków jest wniosek wyprowadzenia się z Polski.

„OBRABIANIE” WYBORCÓW NIE JEST KARYGODNE

W Sądzie apel. we Lwowie odbyła się rozprawa przeciwko inspektorowi samorządowemu, Edw. Zajackowskiemu skazanemu na rok więzienia z zawieszaniem za to, że wobec prezydenta dra Ostrowskiego zarzucił radnemu miejskiemu drowi Nowak-Przygodzkiemu, iż przed wyborami prezydenta miasta otrzymał od niego 50 zł. na przedwyborcze „obrabianie” radnych. Sąd apelacyjny, do którego skazany odwołał się, po przeprowadzonej rozprawie wydał wyrok uwielbieniający, stojąc na stanowisku, że gdyby nawet Zajackowski rozpoczynał podobne wieści, „nie stanowi to jeszcze powodu do skazania, albowiem „obrabianie” wyborców nie jest czynem karygodnym.

WYKŁĘTY Z KOŚCIOŁA ZA ZMIANĘ RELIGII

W kościele parafialnym we Wrześni ogłoszono z ambony, że robotnik Jan Szezepaniak, lat 65, wystąpił z kościoła katolickiego, wskutek czego kościół rzucił na niego „kłątwę i nakazuje wiernym aby unikali heretyka.

SCHWYCIANIE HANDLARKI KOBIETAMI

Policja warszawska aresztowała niebezpieczną handlarke kobietami, Annę Rytel, która prowadziła zakampanowany dom schadzek na pl. Żelaznej Bramy

Rytłowa żerowała wśród bezrobotnych dziewcząt, a często wciągała tancerki z nocnych lokali, które dzięki jej intrygom trażyły pracę. Afere Rytłowej wykryto z powodu zamachu samobójczego

18-letniej Krystyny L., która złożyła w szpitalu obszerne zeznania o działalności Rytłowej. W mieszkaniu zbrodniaczki rajfurki znaleziono obfitą korespondencję zagraniczną.

SPORT

ROZGRYWKI TENISOWE JUNIORÓW NA KORTACH „UNII”

Kierownictwo sekcji tenisowej STS „Unia” w Sosnowcu organizuje w dniach 2 i 3 bm. rozgrywki tenisowe dla juniorów do lat 18. Urażenie tych rozgrywek ma na celu spopularyzowanie sportu tenisowego wśród młodzieży Zagłębia i zachęcenia młodych graczy do uprawiania tego tak miłego i zdrowego sportu.

Sekcja tenisowa STS „Unia”, doceniając znaczenie młodych sił w sporcie tenisowym już w sezonie bieżącym uchwaliła zniesienie do połowy opłat dla młodzieży jak również do wyłączonego użytku młodzieży przeznaczają jeden z kortów.

Udostępnienia powyższe dały b. dodatnie wyniki, dowodem tego był liczny udział młodzieży w turniejach, organizowanych przez sekcję tenisową w obecnym sezonie. I nie tylko udziałem w poważnych rozgrywkach mogą się szczycić junioři Zagłębia, ale także i osiągnięciem poważnych sukcesów. W ostatnim turnieju tenisowym o mistrzostwo Zagłębia, w którym 75% zawodników stanowili junioři prawie wszystkie nagrody zostały przez nich zdobyte. Zaszczycił tytuł mistrza Zagłębia również zdobył R. Knapp, członek sekcji tenisowej STS „Unia”, młody, bardzo obiecujący zawodnik. Swoją regularną i opisaną grą zdobył zaszczytne zwycięstwo. Tytuł mistrzyni Zagłębia także zdobyła młoda zawodniczka, Halińska, której gra typuje ją w przyszłości na zawodniczkę o nieprzeciętnym talencie. Bardzo obiecującymi graczami okazali się junioři Brodzisz i Tadeuszewski.

Kierownictwo sekcji tenisowej, organizując zawody dla juniorów, chce zrobić przegląd młodych talentów tenisowych i jednocześnie zachęcić młodzież do jaknajszerszego uprawiania sportu tenisowego.

Kierownictwo sekcji tenisowej żywi także nadzieję, że sympatyczne te zawody wzbudzą zainteresowanie wśród rodziców i starszych, którzy poparciem tej imprezy zechcą dać dowód, że rozwój sportowy młodzieży Zagłębia leży im na sercu.

„WARTA” — „ZAGŁEBIE”

Piszę nam z Zawiercia:

W niedzielę, dn. 3 bm. o godz. 11 odbędzie się zawody o mistrzostwo Ligi Okręgowej między zawodnikami Wartą a RKS Zagłębie.

Zawody powyższe odbędą się na stadionie miejskim w Dąbrowie Górniczej, a więc będzie to drugi występ „warciańczy” na gorącym gruncie Zagłębia. Piszę gorącym, dlatego, że tam.

publiczność dość głośno reaguje na posunięcia taktyczne zawodników, stwarzając często tym samym podnieconą atmosferę. Jakkolwiek mecz ten budzi poważne zainteresowanie, tym nie mniej na boisku walka będzie zażarta, gdyż Zagłębie prowadzące w tabeli będzie chciało przechylić szanse zwycięstwa na swoją stronę, a „czestochowskie” drużyny mają opinię (po dotychczasowych rozgrywkach) klubów słabych. Ponieważ Warta należy do klubów Czestochowy, będzie musiała wyteżyć swoje siły, by w spotkaniu z mistrzem wyjść z honorem.

Oczekujemy wyniku, o którym powinniśmy zdecydować tylko zawodnicy. F. G.

TRUDNOŚCI Z WYJAZDEM BOKSERÓW DO NORWEGII

W początkach grudnia miał się odbyć w Oslo mecz bokserów Polska — Norwegia. Organizatorzy meczu mają pewne trudności z urzędowaniem drugiego meczu dla drużyny polskiej, przy czym prowadzone są w tej sprawie pertraktacje ze związkami duńskimi. O ile drugi mecz nie będzie zakontrowany, wtedy organizatorzy ze względu na zbyt wielkie koszty spowodowania drużyny polskiej, będą musieli zrezygnować z meczu międzynarodowego.

KOLARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA W POLSCE

Organizator kolarskich mistrzostw świata w r. 1938 włoski związek kolarski zawiadomił P. Z. Kol. iż skłonny byłby odstąpić od organizacji mistrzostw na r. 1938, gdyż będzie chciał przeprowadzić tę imprezę dopiero w r. 1942 podczas wystawy światowej, odbywającej się w tym czasie we Włoszech. P. Z. Kol. uzależnia przyjęcie tej propozycji od stanowiska PUWF, który musiałby doprowadzić do porządku tor kolarski na Stadionie Wojska Polskiego.

MECZ TRENINGOWY DWÓCH TEAMÓW

W Krakowie został rozegrany mecz treningowy dwóch teamów polskich, celem wyłonienia reprezentacji na mecze z Jugosławią i Łotwą w dniu 10 bm.

Mecz zakończył się wynikiem 6:4 dla teamu A, który wystąpił w składzie: Krzyk, Szczepaniak, Gałęcki, Góra, Nyz, Dytko, Kruk, Kula, Korbas, Wilimowski, Wodarz.

Przeciw niemu stał team B w zestawieniu: Pawłowski, Głemza, Twórz, Kotlarczyk, Wasiewicz, Piec I, Piec II, Piątek, Wostal, Pytel, Łyko.

Małpy przeszkodą W NAUCE SZKOLNEJ

Mieszkańcy większych miast Afryki Północnej niepokojeni są rok rocznie w okresie jesiennym plagą małp, które z pobliskich puszczy i ogrodów wdzierają się do domostw i siedzib ludzkich. Ostatnio zanotowano w Stellawood wypadek wdarcia się dwóch małp do klasy szkolnej. Małpy te korzystając z nieobecności działwy zajętej tymczasem lekcją mnastyki zabrały śniadania złożone pod ławkami szkolnymi. W innym wypadku stwierdzono w Kapsztadzie fakt dostania się małp do gabinetu fizyki, gdzie małpy stukły licznymi naczyniami i precyzyjnymi instrumentami.

Troska o urodę W ŚREDNIOWIECZU

Z okazji międzynarodowego kongresu kulturalnego w Paryżu łamy prasy francuskiej przepełnione są informacjami i anegdotami dotyczącymi rozwoju problemów urody. Między innymi dzienniki cytują oryginalną receptę starego kronikarza duńskiego na piękno twarzy. W średniowieczu każda mieszkanka Kopenhagi, która dbała o zewnętrzny swój wygląd, kupowała w zakładach balwierskich oryginalną cieć. Płyn ten znany pod nazwą „balsamów wdzięku” był po prostu rosołem wygotowanym z mięsa kurzego i psiego. Nie przeszkadzało to jednak kochającym piękno nabywać za złote dukaty słoiki z balsamem wdzięku.

Surowa kara NA WLAMYWACZY

Jeden z badaczy starego prawa karnego w Chinach opisuje na łamach prasy wiedeńskiej interesujące dane dotyczące prawodawstwa sprzed 2000 lat.

Funkcje sędziów pełnili mianowani przez wodzów księżat uczeni, którzy ferowali wyroki o niezwykłej surowości. Nawet drobne przekroczenia były karane kilkuletnim więzieniem. Najsurowiej karano jednakże włamywaczy. Każdy złodziej cudzego mienia został skazywany przez sędziów na karę śmierci. Karze tej podlegali również najbliżsi krewni winowajcy tj. żona i dzieci.

WIE DLACZEGO...

Narzeczona: Patrz, kochany, jak pogodny wyraz twarzy ma ten młody człowiek, który stoi przy oknie.

Narzeczony: Tak, ale on wie dlaczego. Jest tylko świadkiem przy ślubie.

Kapelusz narzedziem morderstwa

Tajemniczy zgon bogatego przemysłowca został wyjaśniony

W tych dniach zmarł wielki przemysłowiec amerykański, Cartwright. Chociaż skarżył on się w ostatnich czasach na bóle głowy, to przecież nikt nie wątpił, że umarł on śmiercią naturalną. Wieczorem tego samego dnia młoda kobieta w rozmowie telefonicznej wyraziła wobec policji przypuszczenie, że zmarły stał się ofiarą zbrodni, nazwiska swego jednakże wymienić nie chciała.

W kilka minut po tej rozmowie inspektor policji, Bramley udał się samochodem na Long Island do willi przemysłowca. W towarzystwie jego znajdował się sławny kolega Francis Card, który wprawdzie od roku już wycofał się z swego zawodu, ale z ochotą skorzystał z zaproszenia przyjaciela, by uczestniczyć w interesująco zapowiadającej się wyprawie.

W willi powitała przybyłych zapłakana siostrzenica zmarłego, młoda i piękna Lilian Parry.

W pokoju, gdzie leżały zwłoki, zastali urzędnicy kryminalni bratniego, mrukliwego mężczyzny.

— Dr Bostock — przedstawiła Lilian — lekarz domowy mego wuja.

— Czy doktor może nam powiedzieć, na co umarł mr. Cartwrighta, — zapytał inspektor Bramley?

— Umarł on w każdym razie śmiercią naturalną — odrzekł lekarz. — Tego samego zdania jest także lekarz urzędowy, który stwierdził śmierć. Nie rozumiem zresztą dla czego policja wdaje się w tę sprawę. Co do mnie, nie znalazłem nic podejrzanego. Obdukcja niezawodnie potwierdziłaby moją opinię.

W Cardzie odczuwał się dawny detektyw. Uważnie począł on się przyglądać twarzy zmarłego, odsunawszy ze skroni bujne kosmyki siwych włosów. Po czym zwrócił się do kamerdynera: Czy zwróciło co uwagę pańską w ostatnich dniach?

Mr. Cartwright skarżył się na bóle głowy. Pan dr Bostock kilkakrotnie zaordynował mu proszki. Poza tym mr. Cartwright zachowywał się zupełnie normalnie. Wczoraj mr. Cart-

wright wrócił ze spaceru po ogrodzie bez kapelusza.

— Podarowałem tę przekletą pokrywę — mówił — która ciążyła mi na głowie czterema. Obecnie jest mi lżej. Zdać mi się, że kapelusz dostał w prezencie nasz ogrodnik.

Card wysunął się z willi i skierował swe kroki ku domkowi ogrodnika. Tenże, usłyszawszy nazwisko przybysza, wpuścił go do mieszkania. Card natychmiast zauważył wiszący na ścianie starannie wyprasowany melonik Cartwrighta i sięgnął po niego.

— Cóż to za kapelusz? — zapytał.

— To jest droga pamiątka po moim zmarłym panu. Wczoraj chciałem kapelusz ode mnie dr Bostock ale mu go nie dałem.

Card tymczasem uważnie oglądał kapelusz, odchylwszy podszewkę i dobył spod niej płaską kapsułkę metalową.

— Kapelusz zabieram ze sobą, jest to instrument zbrodni — jutro dowie się pan reszty.

Krótko potem w willi odbyła się dramatyczna rozmowa.

— Pan lubi grać? — zapytał Card dr Bostocka.

— Co pana obchodzi moje osobiste pasje? — Obchodzi mnie — odparł Card i podsunął doktorowi kapelusz zmarłego. — Pan chyba wie, co jest z tym kapeluszem?

Twarz lekarza stawała się to blade, to czerwona.

— Nie rozumiem, co pan ma na myśli — odpowiedział dr Bostock.

— To w takim razie dopomoże pańskiej pamięci. Pan przypomnia sobie, że kilka tygodni temu zniknęła z jednego ze szpitali tuba z radem. Powierzono mi śledztwo w tej sprawie. Zbadalem personalia wszystkich osób, wchodzących wręczubę i stwierdziłem, że pan, panie doktorze, jest namiętnym graczem i że pan tkwi po uszy w długach. Kiedy dzisiaj dowiedziałem się, że pan był lekarzem domowym mr. Cartwrighta, sprawa

dla mnie stała się jasną. Pan przywłaszczył sobie rad i umieścił go w kapeluszu Cartwrighta, by go zabić. Przy tych słowach Card wyjął metalową tubkę z radem z kapelusza Cartwrighta.

Głęboka cisza zaległa pokój. Twarz lekarza stała się biała jak kreda, lecz niebawem odzyskał on całą przytomność umysłu.

— Ależ to nonsens, jakież miałbym powod pozbawiać się mego najlepszego klienta?

— I to się wyjaśni. Cartwright najprawdopodobniej, jak to jest w zwyczaju u ludzi jego stanu, przewidział w testamentie dla swego lekarza domowego poważną dotację, która zapewne wystarczy na pokrycie najgwałtowniejszych długów pańskich.

Dr Bostock był zupełnie złamany. Wina jego była oczywista.

Jak się później okazało, osobą, która wyraziła wobec policji swoje podejrzenia, była siostrzenica Cartwrighta.

Kanapa z XVII wieku

W słynnej antykarni nadsekwąskiej Galveniusa odbyła się ostatnio licytacja antyków. Przedmiotem sprzedaży była pierwsza kanapa zbudowana u schyłku XVII wieku we Francji. W konstrukcji swej przypominała ona raczej łóżko. Na pierwszeństwo kanapie odpooczywali w swym pałacu Versалу księstwo Manletowie. Stary grat sprzedano za 2500 franków.

NIE DŁUGO...

Elegancko ubrany jegomość zajeżdża w tak-sówce przed gmach sądu.

Szofer: Czy mam zacczekać na pana?

Iks: Proszę, jeżeli pan ma czas.

Szofer: A czy to długo potrwa?

Iks: Nie, tylko trzy miesiące!

TAK ŹŁE I TAK NIEDOBRE

— Jest pan szczęśliwy, ożeniwszy się po raz drugi?

— Nie mogę powiedzieć. Pierwsza żona moja nie miała wykształcenia i przekreślała wszystko, czego nie rozumiała, druga jest wykształcona i ma zawsze rację.

Wiek i wielkie czyny

W 15 roku życia Chopin napisał mazurki

Kwestia, czy istnieje wiek, w którym umysł ludzki jest specjalnie uzdolniony do pracy twórczej, czy istnieje jakaś granica wieku, poza którą zanika twórczość, budziła zawsze zainteresowanie.

Co mówią dzieje? Francoiszek Bacon miał zaledwie 15 lat, gdy jego dzieło „Novum Organum” było już całkowicie napisane.

W 15 roku życia Chopin napisał mazurki. Joanna d'Arc miała 17 lat, gdy uwolniła Reims z rąk Anglików i przeprowadziła koronację Karola VII w tymże mieście. W bitwie pod Cheronea w r. 338 przed Chr. Aleksander Macedoński, naówczas 17-letni młodzieniec, ujął zdolności największego wodza swych czasów.

Mając 23 lata, Isaac Newton ogłosił teorię dwumianu i stworzył podstawy fizyki i astronomii. Niedawno zmarły wielki uczyony i wynalazca, Guglielmo Marconi, miał również tylko 23 lata, gdy rozpoczął swe pierwsze doświadczenia z telegrafem bez drutu. Płk. Lindbergh, pionier transatlantycznego lotnictwa,

dokonał swego przelotu z Ameryki do Europy mając 25 lat. Arcydzieło humoru

„Klub Pickwicka” napisał Karol Dickens w wieku lat 25,

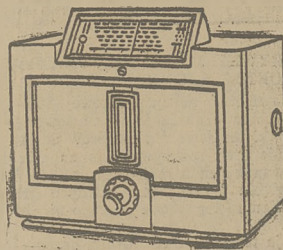
a Mozart był tylko o rok starszy, kiedy skomponował operę komiczną „Uprowadzenie z Seraju”.

Bonaparte miał 30 lat, gdy dokonał zamachu stanu, który w konsekwencji zaprowadził go na tron, a 36 lat liczył gdy wygrał bitwę pod Austerlitz. W 39 roku życia Amundsen odkrył biegun południowy. 39 lat miała Kleopatra, królowa Egiptu, kiedy jej wdziękiom uległ Marek Antoniusz. 40 lat liczył admirał Nelson w dniu bitwy pod Abukirem, a Milton w tym samym wieku napisał „Raj utracony”.

41 lat liczył Dante, gdy zaczął pisać „Boską Komedję”.

W tym samym roku życia Krzysztof Kolumb stał się odkrywcą Ameryki. Mając 42 lata, Einstein zdobył nagrodę Nobla za swą rewolucyjną teorię względności. 46 lat miał Franklin, kiedy stał się wynalazcą piorunochronu,

Wspaniałe supery na rok 1938

zaspokoja wymagania
najwybredniejszych
miłośników muzyki.

Prosimy odwiedzić nasz salon radiowy, gdzie demonstrujemy odbiorniki,

Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBR. S. A.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAZ

Szkołki Rogoźniczek Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn” mają tania do zbycia większą ilość drzew i krzewów owocowych i ozdobnych. Cenniki wysyła się na żądanie. Adres dla listów: Sosnowiec, Tow. Górniczo-Przem. „Saturn”, Szkołki Rogoźniczek. 4180

z PLACE

50 i 45 prętów przy ul. Francuskiej do sprzedania. Cena przystępna. Miłowice, Słoneczna 18. Łakomik. 4163

MUNDURKI

hufca szkolnego P. W., komplety gimnastyczne, siatkówki, koszykówki, poleca

„STADION”

Sosnowiec, 3-go Maja 29. 4209

LOKALE

WSPÓLNY pokój do wynajęcia od zaraz. Sosnowiec, 3-go Maja 3, b. m. 5. Rutkowski. 4196

POKÓJ

umeblowany z wygodami w nowoczesnym domu do wynajęcia. Swobodna 1 m. 5. 4194

Reklama jest dźwignią handlu!

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje z kuchnią i przedpokojem, wszelkie wygody. Sosnowiec, Mościckiego 27-a; dozwolę wskazać. 3842

Różne

OSOBA

młoda znająca się na gospodarstwie, umie dobrze gotować, zajmuję się samodzielną domem samotnej osoby lub małej rodziny. Oferty pod „Samodzielną”. 4191

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby biżuterii poleca „WIKTORIA” — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarańcja! 2981

Lekarz-dentysta

Osiadł w Dąbrowie Górniczej, ul. Sobieskiego 23, dom pana Kozłowskiego. M. Libkowska, Lekarz-dentysta.

UZDROWISKA

BYSTRA ŚL.

pensjonat leczniczy Dra Szarewskiego. Przestępne położenie. Kuchnia wykwintna. Prospekt na żądanie. 3831

SUKNIA Z AKSAMITU

Skromny ale elegancki fason, jako ozdoba pończacany pasek, tworzą miłą i elegancką całość.

KINO „E D E N”

DZIS Prawdziwe tajemnicze oblicze Wschodu

ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA

film oparty na tle słynnej powieści Pearl S. Buck

W rol. gł. Paul MUNI i Luise REINER

Początek seansów: I o godz. 16.30, II o 19 i III o godz. 21.30

Film wyświetlany będzie tylko na seansy.

DO ŚLUBU

Bardzo skromna suknia z białej markizety o małym twarowym kołnierzyku zapiętym wysoko pod szyją gęstym szeregami małych guzików z perłowej masy, które też zdobią dolną część obcisłego rękawa.

Z dniem 23 bm. otwarta została

Kolektura Loterii Państwowej WACŁAWA CZARNECKIEGO

Sosnowiec, Piłsudskiego 18 (sklep tytoniowy)

Bilety do I Klasy 40 Loterii Klasowej już są do nabycia.

KINO ZAGŁĘBIE

Dziś! Arcydzieło filmowe, które podziwiają obecnie wszystkie stolice świata

„WŁADCA”

film osnuty na tle znanej sztuki Gerharda Hauptmanna p. t. „Przed Zachodem Słońca” W rol. gł. największy tragik świata

EMIL JANNINGS

Początek seansu o godz. 5.30

KINO-TEATR „PATRIA”

L. Marcinkowski i S-ka

w Sosnowcu dawn. Kino Palace

DZIŚ!

ZNACHOR

wg. świetnej powieści Tadeusza Dołęgi-Mostowicza Scenariusz Anatola Sterna.

W roli tytułowej: **JUNOSZA-STĘPOWSKI**

Pozostała obsada: Barszczewska, Zacharewicz, Cwiklińska, Węgrzyn i inni

DZIŚ!

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Korespondent naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 18 od 6 — 7.

Reklamów redakcja nie zwraca.

Codziennie „Kurier Zachodni”

Ogłoszenia

Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-iej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalu 70 mm; w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

BĘDZIN, Małachowski 7, tel. 745.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43
ŁĄŻY, Władysław Jaworski — OLSZĄ, Kłosek, kiosk p. Ordaszeńskiego. — PRZEMISŁ, Księgarnia W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZAKOWICE, Kłosek p. Krup. — ŻARKI, Fr. Cacho. — MYSZKÓW, Kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZĘŁĄDZ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURIER ZACHODNI” w SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 18. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJSKI